

30 LET OF

Letos poteka 30 let od zgodovinskega dogodka ustanovitve OF. Komaj nekaj dni po okupaciji je uspelo Komunistični partiji Slovenije združiti znatno število predstavnikov različnih strank — med njimi — krščanskih socialistov, sokolov in kulturnih delavcev — v Osvobodilno fronto slovenskega naroda. Ta OF, ki je na začetku predstavljala zvezo slovenskih strank in je delala za združitev vseh narodnih sil v Sloveniji za boj proti okupatorju, se je pogloma razvijala v enotno vseljudsko gibanje. OF je prispevala neprecenljiv delež k osvoboditvi, zastavila pa je tudi vse sile za obnovo domovine in izgradnjo socializma ter se tako z razširjeno vsebino svojih nalog in v skladu z družbenimi spremembami leta 1953 preimenovala v SZDL, ki ostaja naša najbolj množična družbenopolitična organizacija.

Danes, po 30 letih, ni pomen OF in njene dela nič manjši, kot je bil v tistem mračnem, na videz brezizhodnem času okupacije, ko se je zdelo do blaznosti predrzno postavljati se po robu zmagoviti nemški vojski, ki si je bila že pokorila pol Evrope in je imela najbolje opremljeno armado na svetu. Toda čeprav občudujemo in bomo zmeraj stavliali za zgled pogum malega naroda, ki se je uprl ogromni premoči ter začel neenakopravni boj, občudujemo prav tako zgledno složnost ljudstva, njegovo požrtvovalnost in zavest o pripadnosti jugoslovanski skupnosti narodov.

Ljudje bi bili uniformirana bitja, če bi bili vselej vsi enakih misli in stremljenj. Ker nismo, prihaja do trenj, nesporazumov in sporazumov. Socialna pripadnost, svetovni nazor, versko prepričanje in narodna zavest predstavljajo le nekatera od žarišč trajnih napetosti med ljudmi, ki živijo na določenem ozemlju. Vsemu temu pa se je v času okupacije pridružil še upravičeni strah za življenje.

OF je vendarle zmagala tudi v tem boju. Uspelo ji je premostiti vse zapreke ter tako zlititi mnoge raznorodne prvine Slovencev v plemenito leguro borcev za osvoboditev.

Akcijski program — program boljšega in učinkovitejšega dela

S sprejetjem stabilizacije in ukrepov, ki so sledili, se je gospodarstvo in v okviru tega tudi naša tovarna letos znašla v težjih pogojih gospodarjenja. Iz inflacije, v kateri smo se znašli, naj bi letos prešli v bolj umirjeno gospodarsko rast, ki naj bi zagotovila počasnejše naraščanje cen in usklajitev potrošnje z našimi možnostmi. Tako zasnovane cilje naj bi dosegli z že izvršeno devalvacijo in drugimi restriktivskimi ukrepi.

Kakor vedno, so tudi sedanji ukrepi na

Premagovanje sebičnosti, podrejanje oziroma osebnih in lokalnih interesov interesom širše družbene skupnosti, solidarnosti ter enotnosti in ne nazadnje žilava vztrajnost v dnevih težkih preizkušenj, ohranjanje borbenega duha in morale ter stremljenje k visokim ciljem — to je le nekaj glavnih izročil OF, ki jih je vredno in potrebno posnemati tudi danes.

posamezne veje gospodarstva, imeli različne učinke. Stroški poslovanja so se povečali v vseh tistih delovnih organizacijah, ki material uvažajo, dohodek pa pri tistih, ki več izvažajo.

Pri naši proizvodnji predstavlja material približno 64 % vseh stroškov. Brez upoštevanja starega železa naj bi letos z zahoda uvozili 33,5 % vsega potrebnega materiala. Z lastnim izvozom pa ne krijemo vrednosti uvoza. Če k uvozu prištejemo še staro železo, katerega del tudi uvažamo, se delež

IZ VSEBINE

Letna konferenca sindikata — Novo vodstvo organizacije ZK — Zasedanja delavskega sveta — Vremena železarstvu se jasni — Sklepi odbora za splošne zadeve — Mednarodni velesejem obrti v Münchnu — Sklepi poslovnega odbora — Strokovna posvetovanja in raziskave — Kulturna kronika — Sportne vesti

uvoza še poveča. Nesorazmerje med uvozom in izvozom na konvertibilno območje ne povzroča težav samo zaradi preskrbe z devizami, ampak nam zaradi višjih cen kot posledico devalvacije povečujejo materialne stroške, ki bremenijo dohodek. Spremembe, ki so nastale na tržišču kot posledica devalvacije in restriktivskih ukrepov, bodo na letošnji načrtovani obseg proizvodnje imele različne učinke. Izračun kaže, da bomo na račun povečanja realizacije izvoza zaradi devalvacije in znižanja prispevkov federaciji v dohodku pridobili 8,9 milijona din, vendar se nam bo istočasno zaradi podražitve uvoznega materiala, uvoženega starega železa, železniškega transporta, električne energije ter mazuta in butana znižal dohodek oziroma povečali stroški poslovanja za 35,7 milijona din, kar pomeni za 26,7 milijona din več stroškov na enak obseg proizvodnje. Ker ugotovljene razlike povečanih stroškov poslovanja, ki vplivajo na dohodek tovarne, s sedanji cenami naših izdelkov ni možno pokriti, moramo znotraj tovarne sami poiskati druge možnosti. Te pa so seveda samo v izboljšanju našega dela in poslovanja. Za zagotovitev načrtovanih ciljev v letošnjem letu tudi v pogojih stabilizacije so zato strokovne službe pripravile akcijski program, ki ga je delavski svet na zasedanju 15. marca letos sprejel. Program obsega ukrepe za doseganje njegovih ciljev in določa odgovornost za njihovo uveljavitev.

O akcijskem programu in uveljavitvi njegovih ciljev je bil govor tudi na delovni konferenci komunistov naše tovarne 29. marca letos. Na konferenci je bil dan močan poudarek, da je zasnove akcijskega programa v naši tovarni treba pričeti izvajati takoj s posebnim poudarkom, da bodo prizadevanja na tem področju podpirali vsi člani Zveze komunistov.

Zaradi pomembnosti začrtanih ukrepov in ciljev menimo, da je prav, da so z akcijskim programom seznanjeni vsi zaposleni, zato ga, kot je bil sprejet, navajamo v celoti.

Povečanje dohodka

Za povečanje dohodka je treba

a) povečati obseg izdelkov, ki nam dajejo dohodek, in zmanjšati obseg izdelkov, ki povzročajo izgubo;

b) za uveljavitev tega ukrepa so odgovorni:

— priprave dela za izdelavo predpisanih predkalkulacij pri izstavitvi ponudb za vse izdelke,

— prodajni oddelek, da na domačem in inozemskem trgu poišče prodajo takih izdelkov, ki prinašajo optimalni dohodek. Osnova za ugotavljanje donosnosti izdelkov — razlika med PC in LC — morajo biti predkalkulacije, ki jih izdelajo pripravne dela;

— prodajni oddelek skupno s CPD odgovarja za vodenje evidence doseženega pokritja v primerjavi s planiranim,

— elektronski računski center skupno s pripravami dela izdelava v letošnjem letu optimalizacijo programa glede na maksimalno donosnost dohodka.

Znižanje stroškov izdelave — variabilnih stroškov — bomo dosegli:

— z izboljšanjem izplena v vseh fazah izdelave,

— z izboljšanjem kvalitete izdelkov,

— z zmanjšanjem porabe materialov na enoto izdelka,

— z zamenjavo dražjih materialov s cenejšimi. Dražji uvoz z zahoda bo treba presmeriti na cenejše materiale z domačega tržišča ali vzhoda,

— z znižanjem stroškov vzdrževanja strojev in naprav,

— z znižanjem stroškov energije — izkoriščanje cenejše energije in boljše izkoriščanje kapacitet,

— z znižanjem stroškov transporta materiala.

Za uveljavitev tega ukrepa so odgovorni: — vodje sklopov obratov, da s strokovnimi delavci pripravijo dela in vodstvenim kadrom v obratih izdelajo in dnevno uveljavljajo ukrepe za znižanje stroškov izdelave,

— strokovni obračun, da v 15 dneh po preteku meseca izdela obračun dejanskih stroškov proizvodnje in doseženega rezultata v primerjavi s planiranim,

— vodstva obratov, da analizirajo dosežene stroške in komentirajo morebitno preseganje,

— analitski oddelek, ki analizira odstopanja in komentarje obratovodstev ter pripravlja predloge za ukrepanje.

Znižanje neizogibnih stalnih stroškov bomo dosegli:

— z racionalnejšo porabo materialov na režijskih stroškovnih mestih,

— z boljšim izkoriščanjem kapacitet,

— z zmanjšanjem stroškov upravno-prodajne režije.

Odgovornost za uveljavitev

— Šefi sklopov so odgovorni, da s strokovnjaki v svojih obratih izdelajo in uveljavijo načrt za zmanjšanje porabe režijskega materiala in boljše izkoriščanje kapacitet.

— Vodje oddelkov splošnih služb so odgovorni za uveljavitev splošne štednje za režijski material in druge stroške, na katere lahko vplivajo.

— Prav tako kot za variabilne, izračuna strokovni obračun tudi za splošne fiksne stroške do 15. v mesecu dejanska doseganja, odgovorni vodje in analitski oddelek pa analizirajo odstopanja.

Povečanje produktivnosti dela

Produktivnost dela, merjeno z eksterno realizacijo na zaposlenega, moramo povečati od poprečno dosežene v zadnjem kvartalu 1970.

To bomo dosegli:

— s sprejemom samo nujno potrebnih delavcev,

— s selekcijo na novo sprejetih delavcev. Pospešiti moramo sprejem kvalificiranih delavcev in strokovnjakov ter zmanjševati sprejem nekvalificiranih (razen za čistilnico);

— s prekvalifikacijo delovnih invalidov,

— z boljšo organizacijo delovnih mest in notranjega transporta ter tehnološko pripravo je treba omogočiti delavcu boljše izkoriščanje delovnega časa,

— z boljšim izkoriščanjem letnega fonda delovnih dni (4. izmena, proste sobote).

Za uveljavitev so odgovorni vsi vodje, vsak na svojem področju. Izvrševanje nadzorujejo direktorji sektorjev.

Izboljšanje likvidnosti podjetja

Likvidnost podjetja bomo lahko izboljšali le z uveljavitvijo naslednjih ukrepov:

S povečanjem trajnih in dolgoročnih obratnih sredstev. Za to je odgovoren vodja GRS in vodstvo podjetja.

Z znižanjem vezanih sredstev v zalogah in prodanem blagu, in to:

— Z znižanjem zalog materiala R. 3 na maks. 55 dni vezave sredstev. Za znižanje odgovarjajo nabavna služba in naročniki iz obratov ali PD.

— Z znižanjem zalog materiala v nedokončani proizvodnji in zalogah polfabrikatov. Vezava sredstev ne bi smela presegati 58 dni. Za znižanje zalog odgovarjajo šefi sklopov z obratovodji in vodji priprav dela na svojih področjih.

— Znižanje zalog izdelkov na skladišču prodaje. Maksimalna vezava sredstev sme biti 7 dni. Za asortiment izdelkov na zalogi odgovarja prodajna služba. Na skladišču naroča le izdelke, ki jih trg potrebuje.

— Znižanje vezave sredstev pri kupcih. Akcijski plan naj bo maks. 75-dnevna vezava sredstev pri kupcih. Za doseg tega cilja je odgovorna prodajna služba. Posebno skrb je treba posvetiti selekciji kupcev z ozirom na rednost plačevanja in plačilno sposobnost kupcev (A, B, C, D).

Poravnava obveznosti do dobaviteljev

Obveznosti do dobaviteljev naj bodo v skladu z rednostjo plačil kupcev. Zaostriti je treba pogoje izpolnjevanja rokov in kontrolo kvalitete dobavljenega materiala. Nabavna služba mora vedno analizirati nabavni trg in nabaviti blago po najugodnejših pogojih in cenah.

Za »A« grupo materialov je treba voditi evidenco odstopanj nabavnih cen od plansko predvidenih. Za uveljavitev teh ukrepov je odgovorna nabavna služba in GRS.

Povečanje izvoza

Ker smo pri preskrbi surovin in rezervnih delov ter razne investicijske opreme navezani na nabave z zahodnega trga, bomo imeli podjetje vedno velike potrebe po deviznih sredstvih. Zato je še vnaprej treba planirati izvoz vsaj v takem obsegu, da si bomo zagotovili potrebne devize za nabavo materiala. Z izvozom na zahodni trg pa se srečujemo tudi z močnejšo konkurenco, kar vedno ugodno vpliva na politiko gospodarjenja (kvaliteta, roki, cene). Vendar moramo pri prodaji na zunanji trg paziti tudi na doseganje primerne cene. Neto prodajne cene za izvoz morajo pokriti najmanj **stroške obrata**, predvidene za posamezno pozicijo s predkalkulacijo. Pri formiranju cen za izvoz je treba upoštevati predpis, ki ga bo izdelalo vodstvo podjetja. Povečati je treba obseg izvoza izdelkov 117. panoge.

Za uveljavitev sta odgovorna komercialni sektor in vodstvo podjetja.

Izboljševanje organizacije poslovanja

Na področju organizacije poslovanja moramo čimprej uresničiti naslednje ukrepe:

— V letu 1971 je treba postopoma uvesti izpopolnjeno makro organizacijo podjetja (predlog firme IKO).

— Pospešiti je treba uvajanje visoke mehanografije. Zaostajanje na tem področju moramo nadoknaditi.

— Poslovne odločitve naj bodo vedno bolj utemeljene na realnih podatkih. Zato je treba uvajati ali pospešiti uvajanje v svetu znanih in preizkušenih metod in sistemov (DIRECT-COSTING, PERT, itd.).

— Postavljene sisteme za terminiranje, krmiljenje, obračunavanje, planiranje itd. (Georga, Direct Costing in drugi) ter organizacijske predpise, ki urejajo odnose in poti reševanja, morajo vsi, ki z njimi delajo, osvojiti, jih uporabljati ter jih naprej razvijati. Za uveljavitev tega ukrepa so odgovorni vsi vodje, vsak na svojem področju.

— Organizacijo posameznih služb in vodenja je treba izpopolniti, da dosežemo večjo učinkovitost in točno razmejeno odgovornost.

— Roki dobav so eden najvažnejših elementov dobrega poslovanja. Zato jim je treba posvetiti posebno skrb. Prioriteto imajo vedno interne dobave med obrati. Odgovornost posameznih služb za dajanje in nadzor nad izpolnjevanjem rokov sta določena s posebnim predpisom, ki ga je treba uveljaviti.

— Poživiti je treba racionalizatorstvo in pritegniti k sodelovanju čim več zaposlenih.

— Izboljšati je treba delovno disciplino in red v podjetju, kar je osnovni pogoj za uspešno delo vsake organizacije.

Za uveljavitev je odgovoren APS in vodstvo podjetja.

Povečati znanje zaposlenih

Izobraževanje zaposlenih je najboljša naložena investicija. Da bi na področju izobraževanja dosegli večjo učinkovitost, je treba:

— izdelati dolgoročne plane potrebnih kadrov, in to za redno in dopolnilno izobraževanje,

— politiko štipendiranja in izobraževanja zaposlenih uskladiti s planskimi potrebami.

Za uveljavitev sta odgovorna personalni sektor in vodstvo podjetja.

Stimulacija za doseganje večjega dohodka

— Oblikovanje fonda OD za celo podjetje in obrate ter službe je treba pogojiti z doseganjem dobička (zmanjšanjem izgube) in ne z realizacijo, kot doslej.

— Stimulacija vodstvenega kadra naj bo prav tako odvisna od doseganja poslovnih uspehov enote, za katero odgovarjajo. Uspeh naj se meri z doseženim dobičkom (premio vezati na povečan dobiček).

— Delavci v proizvodnji in vzdrževalnih službah naj bodo posebej stimulirani za večje prihranke raznega materiala. Materialni stroški predstavljajo ca. 70 % vseh stroškov in tu lahko dosežemo velike prihranke.

Za uveljavitev tega ukrepa je odgovoren personalni sektor (služba za OD) skupaj z vodstvom podjetja.

Povečanje rentabilnosti poslovanja

Rentabilnost poslovanja bo tem večja, čim višja stopnja dobička bo dosežena (večje cene, nižji stroški) in čim hitrejša bo

Iskrenje

Foto: M. Ugovšek

obračanje vezanih sredstev v zalogah materiala in pri kupcih.

Višja ali nižja rentabilnost je torej rezultat dela vseh zaposlenih v podjetju in ukrepov vseh služb.

APS mora spremljati doseganje rentabilnosti, vodstvo podjetja pa mora uveljavljati potrebne ukrepe.

APS vodi kontrolo o izvajanju akcijskega programa. Z rezultati seznanja strokovni kolegij in samoupravne organe tovarne.

Osnova za izdelavo akcijskega programa je bil že sprejeti gospodarski načrt za letošnje leto in dejstvo, da so se v zadnjih mesecih pred devalvacijo močno dvignile cene nekaterim materialom, kar bi že brez devalvacije pomenilo povečanje stroškov v primerjavi s prvotno načrtovanimi. Na podlagi razpoložljivih podatkov bi se zaradi teh podražitev materialov stroški poslovanja dvignili za 4,27 %, realizacija pa zaradi povečanja cen za 5,3 %.

Akcijski program, ki ga je delavski svet za izboljšanje poslovanja sprejel, ima za cilj:

— da pokrijemo ugotovljeno izgubo, ki zaradi učinkov devalvacije nastaja v višini 7,966.000 din,

— da povišamo neto OD na zaposlenega v letošnjem letu vsaj na 1.510 din brez dodatka za regres oziroma z dodatkom za regres na 1.535 din, za kar bomo potrebovali 5,118.000 din dodatnih sredstev,

— da dosežemo vsaj minimalni ostanek dohodka v višini 5,500.000 din.

Za vse, z akcijskim programom sprejete obveznosti moramo povečati dohodek za 18,584.000 din. Da bi to uresničili, moramo letos doseči 520 milijonov eksterne realizacije in s prizadevanjem vseh zaposlenih znižati stroške proizvodnje za 10,034.000 dinarjev. Pri teh prizadevanjih pa moramo paziti na pokritje, ki ga prinašajo posamezni izdelki, zato bo pri novih naročilih treba sprejemati predvsem taka, ki zagotavljajo višji dohodek.

Z akcijskim programom zastavljeni cilji zato ne smejo ostati samo napisane želje, ampak podlaga za akcijo in poslovne odlo-

čitve. Vsi zaposleni si moramo v skladu s svojo odgovornostjo prizadevati, da zastavljene cilje ne samo dosežemo, ampak tudi presežemo. To je tudi podlaga za hitrejši dvig osebnega in družbenega standarda zaposlenih, pa tudi za nova vlaganja v proizvodnjo.

-et

ZA LEPO TOVARNO

Pomlad je tu, torej tisti čas, ko vsak dober gospodar pospravi zimsko navlako ter očedi okoli hiše in po posestvu. Bodimo dobri gospodarji ter uredimo okolje naših obratov, da bo lep videz naše tovarne ustrezal njenemu slovesu!

POPRAVEK

V prejšnji številki Informativnega fužinarja je tiskovni škrat na 3. str. v članku »Iz dejavnosti sindikata« povzročil napako, in se stavek pravilno glasi:

»... organizacija sindikata je predlagala delavskemu svetu, naj 214 (ne 24) graditeljem postopno omogoči nabavo ca. 210 ton betonskega železa...«

ČESTITKA

Dne 12. februarja 1971 je na VIŠJI TEHNIŠKI ŠOLI v Mariboru na odseku za strojništvo diplomiral za inž. strojništva naš sodelavec tov. EDO POGOREVC iz SMO.

Čestitamo k doseženemu uspehu.

Prijatelji-študenti

ZA DOBRO VOLJO

No, torej

Marjana je hotela na morje, Štefan, njen mož pa ne:

»Marjana, misliti morava vendar na najine dolgoe.«

»Toda nanje lahko misliva tudi na morju.«

Novo vodstvo ZK

V ponedeljek, 29. marca letos, so se na delovni konferenci sestali člani organizacije Zveze komunistov naše tovarne. Razen poročila dosedanjega sekretarja o delu organizacije v preteklem obdobju in nalogah Zveze komunistov v bodoče, so prisotni razpravljali tudi o predlogu reorganizacije Zveze komunistov v tovarni, izvolili novo vodstvo organizacije in naše predstavnike v organe Zveze komunistov na nivoju združenega podjetja.

V utemeljitvi predloga za reorganizacijo je bilo poudarjeno, da je bil sklep o dosednji organizaciji v naši tovarni sprejet na delovni konferenci leta 1967. Tedaj je bilo rečeno, da spremembe v družbenih odnosih, delu in uveljavljanju vloge Zveze komunistov narekujejo spremembe tudi v njenem ustroju, notranjih odnosih ter načinu in oblikah organiziranja. Težišče delovanja članov Zveze komunistov se je premaknilo s področja izvrševanja oblasti na področje idejno politične akcije. Name ni in cilji tedaj sprejete organizacije so bili v sklepnem dokumentu jasno začrtani. Razumljivo je, da se je ob ponovnem predlogu za reorganizacijo postavilo v ospredje vprašanje, ali in koliko smo pri sedanjih oblikah organiziranja v tovarni uspeli oziroma če nismo, zakaj ne.

Treba je ugotoviti, da organizacija kot celota v sklepnem dokumentu zastavljenih nalog in ciljev ni izpolnila. Namesto večje družbene aktivnosti članov se je pričelo ugotavljati, da so sestanki po oddelkih vsebinsko včasih neaktualni, da je na njih slaba udeležba in podobno. Zato ni čudno, če je že na delovni konferenci meseca junija lani bilo načeto vprašanje, da bi zaradi boljšega dela organizacije Zveze komunistov kazalo spremeniti sedanje oblike dela, ki pa so pogojene s spremembo organizacijskih oblik. Analiza tega problema, ki jo je opravil sekretariat organizacije, je razen drugih vzrokov ugotovila tudi, da so bili dosednji oddelki številčno premočni in da so bili v njih vključeni člani z različnih področij dela, zaradi česar razprave na sestankih za vse prisotne vedno niso bile zanimive, niti se v razprave vsi niso mogli vključevati in tako aktivno niso sodelovali pri oblikovanju mnenj in stališč organizacije. To so bila tudi izhodišča za predlog reorganizacije, ki ga je konferenca v celoti sprejela. Na podlagi sklepa o reorganizaciji se bo v tovarni iz dosedanjih štirih oddelkov ponovno osnovalo osem oddelkov ZK, in to:

- oddelek ZK topilnice I in II,
- oddelek ZK livarne,
- oddelek ZK kovačnice in termične obdelovalnice,
- oddelek ZK valjarne in jeklovleka,
- oddelek ZK mehanskih obratov,
- oddelek ZK vzdrževalno energetskih obratov,
- oddelek ZK uprave in TKR,
- oddelek ZK šolskega centra.

Člani, zaposleni v strokovnih službah uprave in TKR, ki neposredno delajo za posamezne obrate, bodo, čeprav bo formiran poseben oddelek ZK uprave in TKR, še naprej vključeni v oddelke posameznih obratov.

Dosedanje izkušnje kažejo, da sekretarji oddelkov niso zmogli vsega dela v zvezi z organizacijo in pripravami za sklicevanje sestankov ter drugih oblik dela. Konferenca je zato potrdila predlog, da se pri novo osnovanih oddelkih ponovno osnujejo sekretariati, ki bodo, odvisno od števila članov posameznega oddelka, šteli od najmanj 3 do največ 5 članov.

Na konferenci je bilo tudi sklenjeno, da bo novi sekretariat organizacije Zveze komunistov tovarne v bodoče štel 11 članov. Zaradi večje medsebojne povezave in koordinacije dela je sklenjeno, da bodo člani sekretariata vsi sekretarji oddelkov. Ker bodo sestanki oddelkov, na katerih bodo izvoljeni sekretarji, opravljeni šele zdaj, ko je sklep o reorganizaciji sprejet, je bilo treba na delovni konferenci izvoliti samo sekretarja organizacije in dva člana sekretariata.

Na podlagi predhodnih razprav s posameznimi člani in mnenja dosedanjega sekretariata je konferenca na predlog kandidacijske komisije

— za novega sekretarja organizacije Zveze komunistov naše tovarne izvolila

Gregor Klančnik, generalni direktor ZP

Vremena železarstvu se jasnijo

Lansko leto 1970 je bilo prvo leto skupnega življenja črne metalurgije v Združenem podjetju slovenske železarne. Ob sklenitvi takega časovnega obdobja je običajno, da pogledamo nazaj in ugotovimo rezultate svojega dela. Ti so razvidni v sklepnih računih vsake gospodarske dejavnosti. Četudi je za nami že 1. četrtletje novega, 1971. leta in je poslovanje preteklega leta že postalo zgodovina, zaposlene v slovenskih železarnah predvsem zaradi vizije naprej še vedno zanimajo rezultati, doseženi leta 1970.

V prvem letu obstoja še niso mogli biti doseženi plodovi koncentracije slovenske jeklarske proizvodnje. Koordinirano delo znotraj združenega podjetja in enoten nastop navzven pa sta dala ugodne rezultate in olajšave pri premagovanju podjetniških ovir za doseganje boljšega poslovnega uspeha vsem trem železarnam na Jesenicah, na Ravnah in v Štorah. Leto 1970 je bilo leto, v katerem so po petih letih odstopanja od pozicij gospodarske reforme dobila že taka razmerja, da so restriktivski ukrepi za zavarovanje potrošnikov ostali še edini izhod. Zaradi visoke inflacije so bila v celoti ob vstopu v gospodarsko reformo vpeljana razmerja prodajnih cen porušena, najbolj pa prizadeti proizvajalci s predpisanimi cenami, med katerimi je tudi jeklo. S skupnim nastopom smo postopoma in uspešno reševali problem prodajnih cen naših izdelkov in končno septembra lani dosegli mehanizem za avtomatično prilagajevanje prodajnih cen jekla s prodajnimi notranjimi cenami na zahodnonemškem tržišču. To je eden največjih uspehov celotne jugoslovanske črne metalurgije, ki je dal svoje plodove tudi ob

Alojza Kneza, dipl. inženirja strojništva, zaposlenega v mehanskih obratih,

— za druga dva člana sekretariata pa inž. Franja Mahorčiča in Ivana Vušnika.

Po predhodnem dogovoru bodo tudi na nivoju združenega podjetja osnovani organi Zveze komunistov. Dogovorjeno je, da bosta kot delovna organa obstajala konferenca in sekretariat Zveze komunistov. Konferenca bo štela 21 članov, sestavljalo pa jo bo po 7 članov iz vsake tovarne. Sekretariat bo štel 7 članov, sestavljali pa ga bodo po 2 člana iz vsake tovarne in sekretar, ki bi se vsako leto volil iz druge tovarne.

Ker je treba konstituirati tudi organe Zveze komunistov na nivoju združenega podjetja, so bili na konferenci v te organe izvoljeni:

— inž. Alojz Knez in Alojz Breznikar za člana sekretariata, za člane delovne konference pa inž. Alojz Knez, Alojz Breznikar, Koloman Vrečič, inž. Ferdo Medl, Franc Leskošek, inž. Jože Žunec in Franc Tušek.

Zaradi časovne omejitve o razpravi na konferenci ni bilo možno poročati, zato bo o tem govor v naslednji številki Informativnega fužinarja.

-et

spremembi paritete dinarja v letošnjem letu.

Pomanjkanje obratnega kapitala je bil drugi problem, ki smo ga v dobro vseh treh organizacij združenega dela z dodatnimi kratkoročnimi in predvsem dolgoročnimi krediti uspešno reševali. Plod koordiniranega dela celotne slovenske proizvodnje jekla pa je najboljše izražen v prvem petletnem razvojnem programu, ki nakazuje mesto in vlogo ter perspektivo slovenskega železarstva do leta 1975. Ustanovitve združenega podjetja je znatno pospešila proces specializacije proizvodnje, ki je pogoj obstanka, konkurenčnosti in rentabilnosti vsake proizvodne dejavnosti. Predvsem zaradi ukinitve nerentabilne proizvodnje paličastega jekla in sive litine na Jesenicah smo dosegli skoraj popolno delitev dela znotraj podjetja in specializaciji odprli prostor, ki mora v prihodnje prinesiti še znatno višje rezultate. Programski premik proizvodnje, vključevanje novih proizvodnih zmogljivosti v delovni proces na eni strani ter ukinjanje nerentabilnih obratov na drugi strani so imeli svoje učinke v obsegu, a predvsem v asortimentu dosežene proizvodnje leta 1970. Pri tem so imele svoje posledice tudi težave pri rednem oskrbovanju s surovinami, tehnološkimi in drugimi gorivi ter energijo. Zaradi strukturalnih sprememb kljub določenim premikom na področju prodajnih cen obseg podjetniške dejavnosti še najboljše izraža dosežena realizacija od prodanega blaga na domača in inozemska tržišča, ki je znašala 1.515,3 milijonov din, kar je v primerjavi z l. 1969 skoraj 19 odst. več.

Združeno podjetje je lansko leto izdelalo 169.476 ton surovega železa, kar je

7,9 odst. manj od predhodnega leta. Vzroki znižanja proizvodnje so znani, so pa predvsem posledica težav pri oskrbovanju s koksom. Surovega jekla smo izdelali 630.309 t ali 0,6 odst. več od predhodnega leta. Tudi na proizvodnjo te najvažnejše substance naše dejavnosti so imele vpliv težave s koksom, dodatno pa tudi finančne težave pri oskrbovanju z uvoženim starim železom. Celotne skupne proizvodnje je podjetje doseglo 2.011.519 ton, kar je skoraj popolna izravnava s predhodnim letom. Tudi rezultati blagovne proizvodnje so podobni. Izdelali smo je 527.450 t ali 2 odst. več od predhodnega leta.

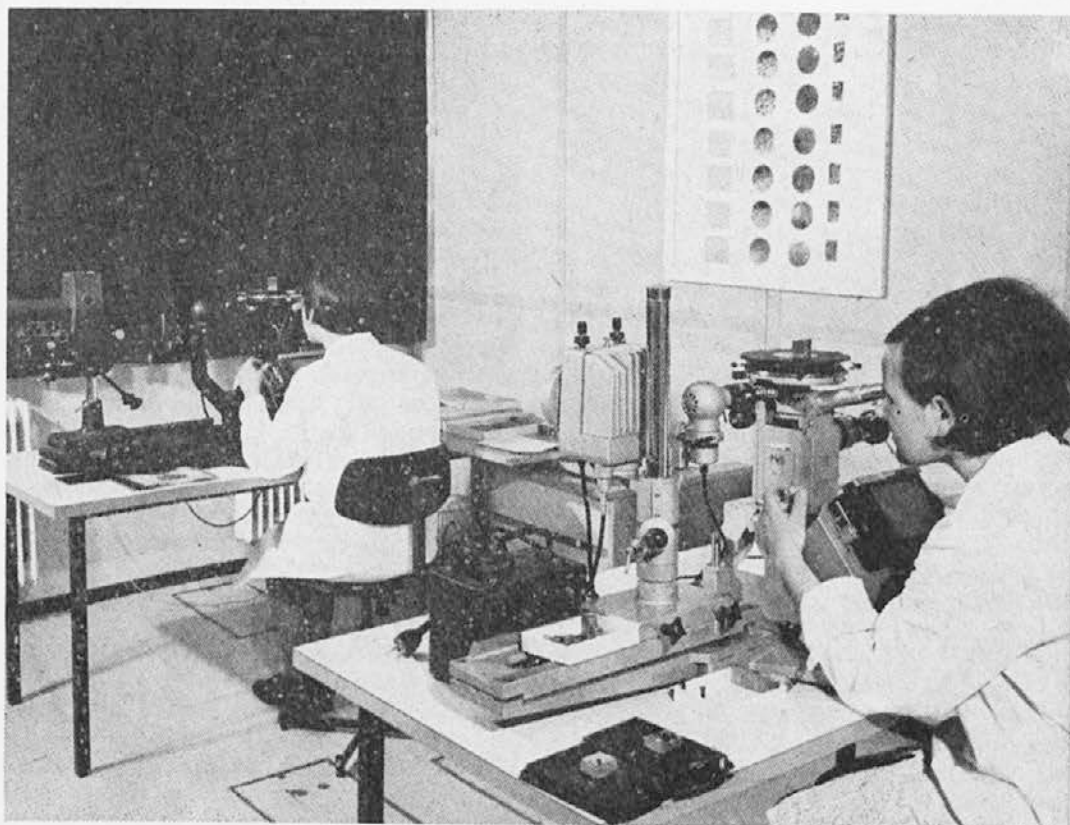
Doseganje proizvodnje pa niti v primerjavi z načrtom niti v primerjavi s predhodnim obdobjem ni bilo v vseh železarnah enako. Iz povedanih razlogov je bil fizični obseg proizvodnje najbolj zadrževan na Jesenicah. Ta železarna je v skupno proizvodnjo podjetja prispevala 1.461.342 ton, kar je v primerjavi z letom 1969 le 95 odst., v primerjavi s predvideno proizvodnjo pa so Jesenice zaostale za celih 9 odst. Tudi v blagovni proizvodnji so Jesenice v fizičnem obsegu nazadovale. Prispevale so je 345.661 t ali 96,7 odst. dosežka iz leta 1969, v primerjavi z načrtom pa so pri tem zaostale le za 0,5 odst.

Železarna Ravne je zaradi novih proizvodnih zmogljivosti napredovala v vseh postavkah od proizvodnje surovega jekla, skupne proizvodnje do blagovne proizvodnje. V tej tovarni je bilo skupne proizvodnje izdelane 367.899 t, kar je v primerjavi z letom 1969 25 odst. in z gospodarskim načrtom 5 odst. več.

Blagovne proizvodnje je ta železarna dosegla 105.834 t, kar je na višini gospodarskega načrta in 15,9 odstotkov več kot leta 1969.

Tudi železarna Štore je v fizičnem obsegu proizvodnje napredovala. Skupne proizvodnje je prispevala 182.278 t ter s tem dosegla svoj načrt in za 4 odst. prekoračila obseg iz leta 1969. Blagovne proizvodnje je dala 75.955 ton ali 11 odst. več od predhodnega leta, proti načrtu pa pri tem zaostala za 1,9 odst.

Največji napredek so železarne dosegle v izdelavi in prodaji svojih izdelkov. Od-

Na OTKR

prema je skoraj enaka kot blagovna proizvodnja ter s tem za 2,4 odst. višja od dosežka leta 1969. Realizacije pa so dosegle vse tri organizacije združenega dela znatno več kot leta 1969. Železarna Jesenice je združenemu podjetju prispevala 914.234.116 dinarjev vrednosti prodanega blaga ali 15,8 odst. več kot leta 1969 in 8,1 odst. nad načrtom. Železarna Ravne je prispevala 436.787.091 din vrednosti prodanega blaga, kar je 24,3 odst. več kot leta 1969 in 10,3 odst. več, kot je predvideval gospodarski načrt. Tudi Štore so napredovale — prispevale so 164.273.330 din ali 22,3 odst. več kot predhodno leto in 8,8 odst. nad načrtom.

Strukturalni premiki v proizvodnji in prodaji so delno razvidni iz objavljene tabele, kažejo pa se tudi v strukturi proizvedenega surovega jekla. Premik je bil:

V celem podjetju je premik v večjo predelavo malenkosten; opazen je na Jesenicah in v Štorah, na Ravnah pa je kot posledica povečanih metalurških zmogljivosti v relativnem znižanju. Drugačno sliko strukture nam pokaže vrednost proizvodnje, ki je pri končnih izdelkih znatno višja:

Panoga	Jesenice %	Ravne %	Štore %	Združ. podjetje %
114.	91	58,5	62,5	78,5
117.	8,6	41,5	35,3	20,9
116.	0,4	—	2,2	0,6

Zanimiva je tudi analiza prodaje naših izdelkov. Od celotne prodane količine 517.842 ton smo plasirali:

v Slovenijo	57,1 %
v Srbijo	16,4 %
na Hrvaško	11,7 %
v Bosno in H.	3,2 %
v Makedonijo	0,2 %
v Črno goro	0,1 %
in izvoz	11,3 %

Pretežna prodaja je torej bila izvršena na Slovenskem, kar pa ne pomeni, da je vse to blago ostalo v tej republiki, saj smo velik del realizacije imeli pri veletrgovcih, ki imajo svoje kupce po celi državi. Največ gotovega blaga je v Sloveniji plasirala železarna Štore, in sicer 62,3 odst., nato Jesenice 59,3 odst., najmanj pa Ravne 46,8 odst. Izvozne količine v strukturi prodaje predstavljajo na Jesenicah 5,6 odstotkov, v Štorah 9,7 odst. in na Ravnah 29,8 odst.

Pozornost vzbuja visok izvoz na Ravnah, saj zajema skoraj $\frac{1}{3}$ prodanega blaga. Upoštevati je treba, da so pri tem zajeti v glavnem izdelki 114. panoge z nizko poprečno ceno. Ravne so tudi po vrednosti največji izvoznik podjetja. Od celot-

Kvalitetna grupa	Jesenice		Ravne		Štore		Združ. podjetje	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
	v %							
Navadna	5,5	6,2	0,5	0,6	4,8	3,4	4,4	4,7
Kvalitetna	69,7	66,9	45,0	53,1	87,4	81,7	65,4	64,4
Plemenita	24,9	26,9	54,5	46,3	7,8	14,9	30,2	30,9

Na Jesenicah in v Štorah se struktura izdelanega surovega jekla ni bistveno menjala, na Ravnah pa je bil občuten padec deleža plemenitega jekla v prid kvalitetni grupi. Ta premik je bil posledica vključitve novih metalurških-topilniških ter valjarskih agregatov v proizvodnjo in neugodne strukture za izvoz sklenjenih pogodb. De-

litev na nelegirana in legirana jekla kaže, da so imele legiranih kvalitet razmeroma največ Štore, in sicer 64,5 odst., Ravne 48 odst. in Jesenice 23,1 odst.

Zanimiv je tudi prikaz strukture izdelkov po panogah, ki odkriva predelavo znotraj podjetja in v posameznih tovarnah.

Panoga	Jesenice		Ravne		Štore		Združ. podjetje	
	1969	1970	1969	1970	1969	1970	1969	1970
	v %							
114. črna metal.	92,6	92,3	75,2	79,5	71,3	69,8	86,8	86,5
117. kovinsko pred.	6,1	6,5	24,8	20,5	24,9	25,6	11,8	12
116. nemetali	1,3	1,2			3,8	4,6	1,4	1,5

ne realizirane sume 10,015.872 \$, kar je 49,1 odst. več kot leta 1969, so Ravne prispevale 57,8 odst., Jesenice z izmenjavo vred 27,6 odst. in Štore 14,6 odst.

Realizacija ali izkupiček od prodaje 1.515,3 milij. din je bila ob 2,4 odst. po-

— na Jesenicah	na 2.671 din/t ali za 19,9 %,
— na Ravnah	na 4.030 din/t ali za 4,1 % in
— v Štorah	na 2.141 din/t ali za 8,7 %.

Relativno skromni premik v poprečnih cenah na Ravnah je učinek prikazane spremembe strukture proizvodnje surovega jekla in relativnega povečanja prodaje polizdelkov in ingotov. Upoštevati pa je tudi treba izvoz. V celotni realizaciji izkupiček od prodaje na zunanja tržišča zaje-

— na Ravnah	19,1 %,
— v Štorah	11,2 % in
— na Jesenicah	4,2 %.

Izkupiček 140.284.592 din celega podjetja od izvoza predstavlja 9,3 odst. celotne realizacije, kar je v primerjavi z le-

Produktivnost se je, izračunana na vrednost prodaje na zaposlenega mesečno, po-

— na Jesenicah	na 13.163 din ali za 24,5 %,
— na Ravnah	na 10.176 din ali za 18,1 % in
— v Štorah	na 6.222 din ali za 21,8 %.

To je uspeh, ki pa ga moramo gledati skozi očala spremenjenih cen.

Vremena so se slovenskemu železarstvu lani začela jasni tudi v poslovnem rezul-

V podjetju smo realizirali celotnega doh. . . stroškov amortizacije dohodka osebnih dohodkov (izplačali) v poslovne sklade je bilo odvedeno v sklade skupne porabe

Po daljšem zastoju so železarne iz dohodka končno zopet odvedle del sredstev v poslovni sklad, kar je dober znak konsolidacije ekonomskega položaja. Na žalost

	Jesenice	Ravne	Štore
— osebne dohodke	137.920.909	88.681.416	49.371.475 din
— poslovni sklad	10.556.746	12.911.336	1.659.825 din
— sklad skupne porabe	13.259.902	9.902.085	9.176.050 din
— namenski stanov. sklad	5.323.406	2.965.131	1.971.109 din

V lasten poslovni sklad so največ odvedle Ravne, Štore pa nesorazmerno visoko v sklad skupne porabe, kar se bo neugodno odrazilo na poslovnost, saj je treba vedeti, da jim tako seštevek amortizacije in povečanega poslovnega sklada znaša le 8,9 milijona din. V železarni Jesenice ta seštevek znaša 72 milijona din, a na Ravnah 42,4 milij. din. Od razsodnosti delitve je odvisen razvoj tovarne.

Leto 1970 pomeni preobrat. Vse tovarne so zopet dosegle akumulativnost in povečale poslovni sklad. To je simptom približevanja k boljšim časom, ki so se začeli jasni zlasti v letošnjem letu.

Že smo sklenili prvo četrtletje leta 1971. Težave, ki so bile prisotne predvsem januarja in normalne posledice vstopa v novoletno kampanjo, nam še niso dovolile v gospodarskem načrtu predvidene dinamične proizvodnje.

večanjem fizičnem obsegu odpreme dosežena delno kot učinek strukturalnega premika proizvodnje, kar velja predvsem za Jesenice, največ pa s pomočjo povišanih cen. Te so se v primerjavi z letom 1969 dvignile:

tom 1969, ko je ta delež znašal le 7,3 odst., napredek. V izvozu sta napredovali železarni Ravne in Štore, Jesenice pa so padle. Razveseljivo je, da sta obseg proizvodnje in poslovnosti bila dosežena ob znižanem staležu zaposlenih, kar priča povečana produktivnost dela. Poprečno število zaposlenih je padlo od 11.818 na 11.568 ali za 2,2 odst., kar je izključno zasluga Jesenic. Poprečni stalež je v primerjavi s predhodnim letom znašal:

— na Jesenicah	5788 ali 93 %,
— na Ravnah	3580 ali 105,2 % in
— v Štorah	2200 ali 100,4 %.

višala na 10.916 din ali za celih 21 odst., in to:

tatu. Sklepni računi nam pričajo, da so vse tri organizacije združenega dela poslovno leto 1970 sklenile z dobičkom in da je zato dobiček ugotovljen tudi v zbirnem sklepnem računu.

1.775.524.406 din,
1.356.160.668 din,
98.202.508 din,
419.363.738 din ali 8 % več kot 1969,
276.094.018 din ali 17 % več kot 1969,
25.147.938 din (ni primerljivo),
32.480.945 din ali 27 % več kot 1969.

je v primerjavi s skladom skupne porabe to še skromno.

Posamezne železarne so iz dohodka odvedle za:

Ravne	Store
88,681.416	49,371.475 din
12,911.336	1,659.825 din
9,902.085	9,176.050 din
2,965.131	1,971.109 din

Dosegli smo: proti poprečju 1969

— surovega železa	43.800 t	103 %,
— surovega jekla	175.000 t	111 %,
— blagovne proizv.	134.000 t	102 %,
— realizacije	443 milijonov din	118 %.

Proti poprečju lanskoletne realizacije so napredovale vse železarne:

	milij. din	ali za
— Jesenice na	264,3	15,5 %,
— Ravne na	125,6	14 %,
— Štore na	53,7	31 %.

Izvršitev obsega realizacije, predvidene v gospodarskem načrtu, ne bo problematična, saj smo jo že na startu po prvem četrtletju presegli za 2 odst., težji pa bo problem v fizičnem obsegu proizvodnje, ki

je glavna zadolžitev podjetja in organizacij združenega dela. V primerjavi z načrtom smo po treh mesecih dosegli le 91 odstotkov letnega proporca blagovne proizvodnje. Zaostanek blizu 13.000 ton bo zelo težko nadoknaditi. Posamezne železarne so izdelale:

	načrtovane proizvodnje
— Jesenice	86.270 ton ali 94 %
— Ravne	26.300 ton ali 90 %
— Štore	21.100 ton ali 84 %

Najbolj kritično je torej v Štorah.

Zavedati se moramo, da je na našem tržišču nastala prava kriza na področju jekla. Vsaka tona zaostanka v železarnah neprijetno deluje na razpoloženje potrošnikov in prek njih na vse tiste predstavniške in druge organe, od katerih dobre volje je odvisno razsodno odločanje pri reševanju železarstva.

Zadovoljni smo lahko s spremenjeno miselnostjo v Sloveniji, ki je že neposredno prisotna pri kreiranju predlogov, kateri naj trajneje rešijo ekonomski položaj in samostojnost razširjene reprodukcije železarn združenega podjetja. V izdelavi je predlog dodatnega znižanja interkalarnih obresti, prolongiranje anuitet, odobritve novih kreditov in železarnam ustrezne konverzije kratkoročnih kreditov. To nam poleg uporabe mehanizma za cene, ki nam je omogočil regulacijo cen po devalvaciji, daje prepričanje, da bomo letos dosegli pogoje za realizacijo srednjeročnega razvojnega programa. Nič pa ne bo doseženega brez našega sodelovanja in požrtvovalnega prizadevanja.

Stabilizacija gospodarstva je naloga vseh, zlasti pa proizvodnih delovnih skupnosti. Četudi še nismo dobili prave oblastne spodbude, moramo samoiniciativno pristopiti k stabilizacijskemu programu, ki naj bi pomenil večjo aktivnost pri uporabi naših proizvodnih sredstev. Postavke proizvodnje, predvidene v gospodarskem načrtu, so pri tem naše osnovne obveznosti.

Smo v teku razprav o amandmajih, ki naj dajo zvezno ustavo, vredno sedanjega časa. Enotnost jugoslovanskega tržišča in večja samoupravna suverenost republik in pokrajin bo glavno načelo naših novih odnosov. Nova ustava bo pomenila odpiranje nove dobe koncentracije sredstev. Združevanje pomeni delitev dela, specializacijo proizvodnje, skupne raziskave in usklajen razvoj, zato bo v prihodnje to važna sestavina poslovnega usmerjanja. Dohodek tistemu, ki ga je ustvaril, bo tudi v tej eri naše načelo, zato bo tudi v velikih poslovnih grupacijah ustvarjena vrednost merilo delitve dohodka. Mi s prednostjo že oblikovane skupne proizvodne poslovne tvorbe vstopamo v novo obdobje. Tudi to je veter, ki jasni nebo nad nami.

Propad

— Ali je res, da bo kapitalizem propadel zaradi seksa?

— Najbrž. Vsekakor pa bo ta propad zelo prijeten.

Letna konferenca sindikata

Predsednik osnovne organizacije sindikata železarne Ravne tov. Ivan Kugovnik je dne 1. marca otvoril sestanek najvišjega foruma naše organizacije z namenom, da bi 122 prisotnih delegatov, nekaj vodilnih delavcev našega podjetja in povabljenih gostov slišalo kaj več o delu te največje organizacije v podjetju v zadnjih dveh letih. V mislih imamo letno konferenco organizacije sindikata, na kateri se običajno govori predvsem o slabostih opravljenega dela in snuje načrte za razreševanje aktualnih vprašanj.

Že na začetku naj poudarim, da je bila ta konferenca drugačna, kot so bile prejšnja leta, in sicer iz enostavnega razloga, ker v tem razgovoru ni sodeloval niti en sam neposredni proizvajalec. Iz tega po mojem sledi dvojje: ali je med člani še vedno prisotna »bojazen« pred javnimi razpravami ali pa je delo organizacije tako dobro, da nanjo ni pripomb. Najbrž je resnica nekje na sredini, dejstvo pa je, da je naša organizacija v marsičem napredovala.

Vse razprave na letni konferenci so bile tehtne in premišljene in so se več ali manj osredotočile na dve bistveni vprašanji, in sicer na osebne dohodke in na pogoje dela tovarne v tem letu ter na probleme, ki so ozko vezani s tem.

Uvodna razprava predsednika Kugovnika

Z današnjo letno konferenco se izteka dveletna mandatna doba tovarniškega odbora sindikata, kateremu je bilo poverjeno vodenje sindikalne dejavnosti v železarni Ravne minulih dveh let. V poročilu, ki smo ga poslali vnaprej, je TO prikazal delo in način reševanja problematike, ki se je porajala v naši organizaciji. V poročilu so nakazana tudi tista vprašanja, ki so v začetni fazi reševanja in jih bo potrebno tudi v bodoče spremljati ter jih reševati skupno z vsemi dejavniki v podjetju. Gradivo, ki smo ga poslali in za katerega menim, da zadošča za današnjo razpravo, namenoma ne obravnava gospodarjenja naše tovarne in druga vprašanja s tega področja. Mnenja smo, da je obveščenost o poslovnih uspehih in težavah pri nas dokaj razširjena in se informacije dajejo v vseh oblikah. Seveda pa pričakujemo, da bo današnja konferenca spregovorila tudi o tem, kajti take razprave ne moremo izključevati, pač pa se moramo aktivno vključevati v neposredna dogajanja ali pa posredno prek organov delavske samouprave, v katerih se znajdemo kot posamezniki ali pa kot družbeno-politična organizacija.

V minulem letu smo poleg raznih obletnic, kot obletnice osvoboditve, 25 let obstoja ZKJ, 20-letnice delavskega samoupravljanja, praznovali tudi 25 let dela sindikatov po osvoboditvi. Tej obletnici je dala poudarek tudi naša organizacija s svečano sejo, kateri so prisostvovali tudi vsi predsedniki, ki so v povojnem obdobju vodili organizacijo sindikatov v našem kolektivu. Ob tej priložnosti so prisotni poslušali poročilo o delu organizacije po osvoboditvi. V sestavku je bilo poudarjeno, da je bil sindikat vedno v akciji, ki pa se je seveda z leti spreminjala, tako da sindikat

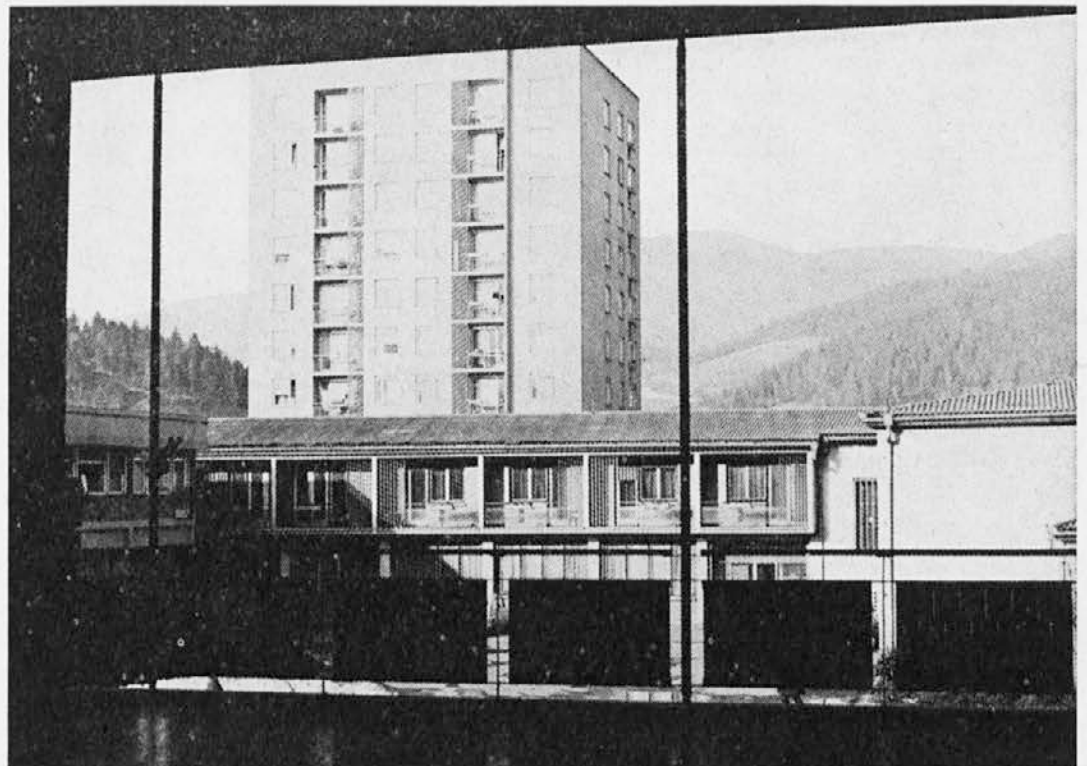
danes v pogojih samoupravljanja dobiva vedno globlje naloge. Že davno je minil čas direktivnih nalog in se danes srečujemo le v borbi mnenj in iskanju še boljših rešitev in uspehov. Življenjske potrebe narekujejo, da se sindikalna organizacija vključuje v prve vrste z močno oporo na članstvu. Razgledanost ljudi, kar je že rezultat boljšega obveščanja, zahteva, da se jih vključuje v razprave, 20 let samouprave pa že vodi k močnejši in številčnejši aktivizaciji.

Pri delu smo imeli večje in manjše uspehe, odvisno od tega, kako smo pristopili k reševanju posamezne naloge. Verjetno bo danes izrečena marsikatera kritika na račun dela sindikata. Osebnostno menim, da je mnogo bolje, če je kritike več, in to na različne teme, kakor pa da bi bila le ena sama ugotovitev, in sicer, da nismo delali. Večja bo dejavnost sindikata, bolj se bo poglobljala v reševanje vsakodnevnih problemov, več se bo o njej govorilo, tem večja bo pri članstvu zavest, da sodelujejo pri organiziranem delu. Ob takem delu je seveda treba računati, da je objektivna organizacija mnogokrat tarča kritike onih, ki bi želeli, da se sindikat ukvarja le s športom in kulturo ter mogoče še s prošnjami za socialno pomoč.

Posamezniki so večkrat kritizirali hitre in ne dovolj učinkovite akcije ali pa so celo negirali pristojnosti sindikata pri vzemanju stališč. Moram poudariti, da so se običajno na sestankih in razgovorih stališča osvajala ali pa smo zaradi trenutne situacije iskali kompromisne rešitve in tako v vseh primerih naloge rešili najugodnejše. Držali smo se načela, da je potrebno problematiko prikazovati in jo poizkušati rešiti. Zaradi reševanja vprašanj, smo bili precej tesno povezani z organi samoupravljanja od delavskega sveta in odborov do komisij in smo se v glavnem udeleževali sej, na katere smo bili vabljeni.

Ko sem govoril o kritikah naših stališč, to se pravi mnenjih sindikalne organizacije železarne, sem imel v mislih stališča, ki smo jih zavzeli ob obravnavi našega družbenega plana za leto 1970, in sicer tistega dela, ki je obravnaval izvoz. Takrat smo jasno povedali, da smo za izvoz naših izdelkov, nismo pa za izvoz za vsako ceno in ob kakršnihkoli pogojih. Pri politiki izvoza moramo iskati najugodnejše rešitve in iskati finančni uspeh. Takšno naše stališče je bilo predmet pisanja v dnevnem časopisu ter je bilo s podatki iz podjetja prikazano kot negativno stališče »neke« sindikalne organizacije do izvoza nasploh in še v tonu, ki je stališča sindikata ocenjeval kot nekvalificirana in skorajda protidružbena. Resnici na ljubo moramo povedati, da se je o istem problemu razpravljalo tudi na sejah drugih organov in tudi na delavskem svetu, kar je zabeležil tudi Informativni fužinar ter da so se stališča popolnoma ujemale z mnenji sindikata.

V minuli mandatni dobi smo pogrešali več sodelovanja z drugimi družbeno-političnimi organizacijami v železarni in zato seveda koordinacijo dela. Do dobrega usklajevanja je prišlo le v času razprav o združevanju slovenskih železarn, medtem ko smo pri ostalih akcijah ostajali sami. Takšna pomanjkljivost prihaja do izraza pri večjih akcijah, kot so vsakokratne volitve v organe samoupravljanja itd. Skorajda je že prišlo v navado, da so vse priprave na volitve, od zborov volivcev do kandidatur, le delo sindikalne organizacije. Ne gre za to, da se bojimo dela, menimo le, da bi bilo potrebno, da se ob takih prilikah temu vprašanju posvetijo tudi druge organizacije, ne pa da pozneje, ko formiramo predloge za zbornice volivcev, slišimo pripombe o še boljših možnih predlogih. Nerodno je pri tem še to, da taki »boljši« predlogi ne pridejo vsaj na zbornice volivcev. Ko že govorimo o kandidiranju in sploh o pripravljenosti za aktivno vključevanje v delo izvoljenih članov v razne organe v tovarni in izven nje, dovolite, da

Aprilski pejzaž

Foto: Broman

omenim dejstvo, da je zelo malo ljudi, ki bi bili pripravljeni prevzeti ta bremena brez včasih že mučnega prepričevanja. Ob tem se pa izoblikuje misel, ki je bila tudi že glasno izrečena, da je najvažnejša strokovnost in delo na tem področju. Imamo primere, ki to potrjujejo, zato posamezniki odklanjajo kandidiranje, kljub temu da bi izboljšava strukture strokovnosti pomenila kvalitetnejše delo raznih organov. Zapiranje v strokovnost povzroča misel, da je politika demokracije in soodločanja plod zamisli politikov, kar pa večkrat krni akcije oziroma jih otežkoča, kajti na ta način bi le z močno roko dosegli boljši gospodarski uspeh. Prav z odpravljanjem teh pojavov in z aktiviranjem čim širšega kroga sodelavcev bi se morali vsi zavzemati za popolnejšo samoupravo in za izdelavo vseh notranjih predpisov o pravicah in dolžnostih posameznika ter jih izvajati v življenje. Največ zamere in malodušnosti v kolektivu povzročajo odstopanja od doslednosti in ugotavljanja odgovornosti v vseh primerih. Pri iskanju odgovornosti dopuščamo odstopanje in velikokrat se napake lahko skrijejo za delavsko samoupravo ter se naprti njej neučinkovitost.

V nadaljevanju teh misli bi se dotaknil vprašanja, ki je bilo prisotno skozi vse obdobje sedanje mandatne dobe. To je vprašanje, kako gospodariti, da bomo lahko še bolj učinkoviti. Sprejemali smo letne gospodarske načrte v dinarjih in tonah, sanacijske programe in ob končanem razdobju ugotavljali, da smo z uspehom zadovoljni, da pa bi bil lahko še boljši. Želja po še boljšem gospodarjenju je bila tudi za naš kolektiv gonilna sila, kajti zavedali smo se, da je samo v boljšem gospodarjenju pričakovati večje osebne dohodke in več sredstev za sklade, ki so dejansko komaj dohitevali vsakdanje potrebe tovarne in vsakega zaposlenega delavca v njej. Takšno stanje je bilo in je kljub stalnemu povečevanju uspehov v podjetju in boljšemu delu posameznikov. Najbrž nastane vprašanje, kje je zgornja meja še boljšega dela, ki je odvisno od vloženega dela nas vseh, ko pa vemo, da je v celotnih stroških dohodek le malenkost del.

Ko govorimo o še boljšem delu, se z nekaj besedami moramo zaustaviti na vprašanju iskanja načina večje učinkovitosti, kar naj bi imelo za posledico boljše izkoriščanje notranjih kapacitet. O tem ne bi govoril, če na to ne bi bile dane pripombe v kolektivu in pri čemer padajo očitki na posameznike kakor tudi na organe samoupravljanja. Gre za kritiko, da smo ob iskanju načina boljšega dela in urejenosti nedosledni ter prehitri pri izbiri sistema, za katerega porabimo sorazmerno precej časa in sredstev, da pa se kaj kmalu ohladimo in poizkušamo peljati po starem. Tako so še danes ugovori na ABC sistem, ki je pri določanju potrebnih količin zalog pospravil skladišče rezervnih delov in smo od prodanih ležajev ter v kratkem času ponovno nabavljali, medtem ko nam je ostala na zalogi nekurantna roba, ki je nihče ne potrebuje. Od tega sistema nam je ostalo le malo kaj, kljub temu, da ni bil poceni. Ogrevali smo se še za REFA, PERT in GEORGA sistem, ki so v naših pogojih in ob precejšnjem odporu do njih izgubili prvotni namen ter se npr. sistem GEORGA uporablja dejansko le še tam in v takšni

meri, kolikor so njegovo koristnost presodili posamezni vodilni delavci. Celotna zadeva se je občutno skrčila od predvidene obsega, skratka, za sistem smo se ohladili in poizkušamo poslovati po starem. Ponekod uporabljajo georga kartotečne omare brez prvotne funkcije, nihče se pa ne vpraša, koliko sredstev smo za vpeljavno sistema potrošili. Odstopili smo od sklepa delavskega sveta, ne da bi za to dali obrazložitev. O tem vprašanju govorim namenoma zato, ker ponovno uvajamo sistem, ki živo zadeva nas vse in našo učinkovitost, a kakor kaže, mu posamezniki že pletejo pogrebni venec. In zopet nastane vprašanje discipline izvajanja sklepov ter se ob tem ne vprašamo, v čigavem interesu je vse to, a delavci čakajo na izid dogajanj. Na delovnem mestu pri stroju ali ročnem delu se zadeva bistveno ne bo menjala, vendar pa delavci dobro vedo, da z boljšo organizacijo izboljšujemo gospodarjenje in s tem seveda povečujemo tudi osebne dohodke.

Iz povedanega povzemam, da je občutiti, da se v marsikaterem primeru (navedeni primeri so pa precej konkretni) celotna akcija kljub temu, da je temeljito preštudirana in utemeljena, lahko izrodi ali celo poruši, ker nimamo dosledno izpeljane osebne odgovornosti oziroma se akcija zamegli, če naleti na osebna nasprotovanja posameznikov. V marsikaterem primeru prikrita samovolja otežkoča delo in uspeh sklepov in ni malo primerov, ko je potrebna celo intervencija vodilnih delavcev in prepričevanje.

V poročilu tovarniškega odbora je dokaj jasno nakazan problem naših osebnih dohodkov in življenjskih stroškov. Glede na vedno večje razlike med cenami artiklov, potrebnih za vsakdanje življenje, in osebnimi dohodki delavcev, še posebno pa onih z dna lestvice, bo ena od pglavitnih nalog sindikata v prihodnje, da to vprašanje nenehno spremlja in ga poizkuša omiliti. Tu je vprašanje življenjskega minimuma posameznika in družine. Ko smo o teh problemih razpravljali na eni od zadnjih sej predsedstva, smo prišli do zaključka, da je to vprašanje izredno kritično in da mu bo moral posvetiti dosti več pozornosti referat socialnega delavca in izdelati načrt za odpravo teh pomanjkljivosti (podatki, ki so bili o tem objavljeni, so že zastareli, kar ponovno govori o tem, da bi morala strokovna služba te zadeve stalno spremljati).

Poiskati bomo morali finančna sredstva za dodeljevanje pomoči v najbolj kritičnih primerih, še prav posebno za one, ki imajo nizke osebne dohodke, so dalj časa v bolniškem staležu in so edini hranitelji številnejših družin. Pri reševanju take problematike bo potrebno tudi med nami poglobiti solidarnost do sočlanov in najti način rešitve. Nekatera podjetja oziroma sindikalne organizacije to rešujejo tako, da zbirajo vsakomesečni solidarnostni dinar, ki ga vplačujejo vsi zaposleni ob mesečnih prejemkih na izplačilni blagajni. Tako zbrana sredstva se delijo upravičencem na podlagi posebnega pravilnika. Na tak način je organizirana neka oblika socialne pomoči med delavci. Verjetno me bo še kdo o tem v razpravi dopolnil, kajti že do sedaj je bilo vprašanje dodeljevanja pomoči prisotno na skoraj vseh sejah predsedstva in tudi na sejah odborov sindikalnih podruž-

nic. Prepričan sem, da bi lahko 3—5-članska komisija na podlagi sprejetega pravilnika, katerega naj novi tovarniški odbor sprejme na eni izmed prvih sej, lahko (seveda če bodo zagotovljena finančna sredstva) pravičnejše urejevala to problematiko.

Vzporedno s tem pa menim, da bi bilo prav, če bi današnja konferenca spregovorila tudi o izplačevanju regresa za dopust. Pri tem nimam v mislih tistega dela, ki nadomestuje K-15, temveč tisti del regresa, ki se izplačuje v odstotkih na dosežene osebne dohodke. Prepričan sem, da govorim v imenu večine delavcev, kajti delitev v odstotkih je izredno nesocialna in naj današnja konferenca zavzame konkretna stališča.

Kakor ste lahko prečitali iz poročila o delu tovarniškega odbora, predsedstva in komisij, nismo v dosedanjem delu posvečali posebne pozornosti kulturno-prosvetnemu udejstvovanju našega članstva in je bila naša rekreativna aktivnost posvečena le športu oziroma rekreaciji, vključujoč tudi izletništvo. Za bodoče je predvideno, da se bo sindikalna organizacija močneje posvečala temu vprašanju in bo potrebno formirati za to posebno kulturno-prosvetno komisijo. Njena naloga bo, da zbira člane iz podjetja za udejstvovanje na tem področju. Prepričan sem, da bomo imeli pri tem uspeh, saj je znano, da so med nami talentirani slikarji, gledališki igralci, pevci itd.

V svojem referatu, za katerega menim, da je uvodni del v razpravo, sem bil morda v posameznih primerih kritičen. Najbrž ne moremo pričakovati od današnje konference, da za vse probleme poda konkretne predloge za rešitev, menim pa, da smo dolžni, da podpremo vsako akcijo, katere namen je izboljšati stanje za dosego načrtov, ki jih sprejemamo v okviru podjetja ob splošnih pogojih, v katerih se nahajamo.

Zavedam se, da v poročilu tovarniškega odbora ni posebej poudarjen uspeh podjetja, kakor tudi niso nakazani uspehi sindikata. Mnenja sem, da jih je veliko, osebno pa sem prepričan, da nam je bolj potrebna razprava o odpravljanju pomanjkljivosti, katerih kljub načenjanju nismo uspeli v celoti odpraviti. Seveda jih tudi današnja konferenca ne bo mogla v celoti obravnavati in za njih dati konkretne rešitve, pa vendar se moramo z njimi soočiti in jih skupno s samoupravnimi organi v prihodnjem obdobju čim bolje rešiti.

O povezanosti sindikalne organizacije navzven, še prav posebno s koordinacijskim odborom sindikata združenega podjetja, je bilo povedano že v poročilu. Menim, da je s povezovanjem med tremi tovarnami možno rešiti precej problemov, prav posebno tiste, pri katerih imamo skupne interese, vsekakor pa bo tudi v bodoče težišče dela slonelo na posameznem podjetju, na višjem nivoju pa le dogovarjanje in koordiniranje.

Z našim delom moramo doseči, da s skupnimi močmi dosežemo boljše rezultate ob nenehnem odpravljanju pomanjkljivosti. Sindikalna organizacija mora s svojo aktivnostjo ovreči že prisotno misel, da sindikat obstaja pač zaradi tradicije in ga ne moremo primerjati z aktivnostjo zahodnih sindikatov.

Dovolite, da se ob zaključku svojega uvoda v imenu dosedanjega tovarniškega odbora in predsedstva kakor tudi v svojem imenu zahvalim vsemu članstvu, posameznikom, ki so bili voljni sodelovati pri aktivnem delu in poizkušali dati sindikalni organizaciji mesto in vlogo, ki ji pripada. Prav posebna zahvala strokovnim sodelavcem, ki so s svojim delom prispevali h kvalitetnejšim in bogatejšim razpravam. Želim, da bi sodelovanje ostalo in se še razširilo v zavest, da je reševanje problemov naša skupna skrb in da le zadovoljen delavec lahko zavestno največ ustvarja.

Prosim, da se vključite v razpravo z objektivno kritiko, ki bo bodočemu tovarniškemu odboru pomagala pri nadaljnjem delu, istočasno pričakujemo od diskutantov in drugih še nadaljnje aktivno delovanje v organizaciji sindikata.

Razprave o osebnih dohodkih

Vprašanje osebnih dohodkov je v naši tovarni tisto področje, na katerem težko najdemo skupno pot. Kadar koli govorimo o osebnih dohodkih, imamo najčešče v mislih delavce z najnižjimi osebnimi dohodki oziroma tiste družine, katere imajo nizke dohodke na družinskega člana, zato skušamo probleme reševati s tega zornega kota. Opazovanje problema samo s te strani je premalo, kajti potiskanje navzgor samo najnižjih osebnih dohodkov pomeni stiskati razpone, to pa ima za posledico, da naš kolektiv zapušča kvalificirana delovna sila.

Ne glede na to, kje in kako pričnemo reševati probleme plač, se moramo pred tem vprašati o produktivnosti, o zmanjšanju proizvodnih stroškov, o dvigu izplena, o zmanjšanju neuspele proizvodnje in štednji ter o vseh tistih zadevah, ki povečujejo oziroma zmanjšujejo dohodek. Naši strokovni delavci, ki potujejo v razne evropske države, povedo, da boljše delajo na zahodu, da imajo večjo produktivnost, nihče pa ne pove, zakaj tega pri nas ne moremo doseči. Najbrž je nekaj tudi v tem, da dokaj neradi prevzamemo odgovornost in da neradi zadeve zaostrujemo v tem smislu, da bi delavce v sedmih urah tako zaposlili, da bi naredili, kar se narediti da, za kar pa bi jih seveda morali tudi plačati. Verjetno pri nas ni ljudi, ki bi dejali, da v tovarni preveč delajo, je pa veliko takih, ki so prepričani, da preveč delajo za plačilo, ki ga prejema. To pomeni, da so delavci pripravljeni boljše in več delati, samo da jih moramo stimulatívnejše nagraditi.

Že nekaj let se pogovarjamo o organizaciji oddelka, ki bi vprašanja s tega področja spremljal, opozarjal na nepravilnosti in strokovno obdeloval tematiko z namenom, da bi se izboljšale razmere, saj je znano, da so prav osebni dohodki, skorajda bi rekel, ena od najbolj problematičnih zadev pri reševanju nejasnosti v kolektivu. V tem obdobju, po letni konferenci, se je ta oddelek že formiral, vendar moramo biti strpni, saj sodelavci v njem gotovo ne bodo mogli čez noč spraviti te točke z dnevnega reda. Organizacija sindikata bo morala ta prizadevanja z vso odgovornostjo podpreti in v sodelovanju s samoupravnimi organi trezno in premišljeno ukrepati.

Vprašanje osebnih dohodkov je vprašanje nas vseh. Čim več bomo delali in čim boljše bomo delali, tem višji bodo naši

osebni dohodki. Povečevati najnižje osebne dohodke ob problemu odhajanja strokovnega kadra pomeni siromašiti našo organizacijo z živo delovno silo in strokovnimi delavci. Takega reševanja si seveda ne smemo privoščiti in moramo napeti vse sile, da znotraj uredimo zadeve tako, da bomo povečevali osebne dohodke in da bodo proporcionalno ustrezali teži, strokovnosti in prizadevanju slehernega v podjetju.

Socialna problematika

Pred konferenco in na njej je bil govor o nujnosti formiranja komisije, ki bo v okviru organizacije sindikata skrbela za dodeljevanje pomoči tistim našim delavcem, ki prejema iz enega ali drugega vzroka sorazmerno nizke osebne dohodke. Konferenca je odločila, da se v prihodnjih dveh letih v te namene razdeli 84.891 din, kar je skoraj 100 % več kot v preteklih dveh letih. Podatki, ki jih bomo navedli pri tej problematiki, niso najnovejši, so iz lanskega leta, pa vendarle kažejo na določena razmišljanja o socialnem stanju nekaterih kategorij naših delavcev.

Da se bomo prav razumeli, naj poudarim, da smo to temo obdelali v poročilu za konferenco in je prav nič ne želim mešati s problemi delitve osebnih dohodkov, kajti zavedam se, da je potrebno reševati resnično socialne probleme mimo delitvenih procesov na podlagi kriterijev, ki so za urejanje tega položaja smiselni in razumni.

V določenem obdobju minulega leta, to je v obdobju, za katerega so izdelani pokazatelji, je bilo v našem kolektivu 85 delavcev, ki so imeli manj kot 200 din dohodka na družinskega člana. Če vzamemo za osnovo 300 din potrebnih finančnih sredstev na družinskega člana, kar bi nekako ustrezalo življenjskemu minimumu (to je bilo obdelano v prejšnji številki Informativnega fužinarja) ugotavljamo, da je 85 družin izredno slabo situiranih, njim pa se pridružuje še 287 družin, ki imajo dohodek na družinskega člana tudi pod povprečjem življenjskega minimuma. Iz tega sledi, da je v našem kolektivu ca. 11 % takih delav-

cev, o katerih bo organizacija sindikata in njena komisija za socialna vprašanja v prihodnje morala razmišljati in jim pomagati v tej ali oni obliki. Menim, da bi bilo prav, da bi tudi kadrovsko-socialna služba podjetja o tem povedala svoje mnenje samoupravnim organom s stališča počutja teh delavcev na delovnem mestu in kako to vpliva na delo in produktivnost.

Morda ne bo odveč, če se malo sprehidimo po obratih in pogledamo, kako je s to zadevo v osnovnih celicah podjetja.

Topilnica

V novi in stari topilnici je bilo ca. 66 % delavcev z družinami, med njimi pa 126 takih, ki so edini hranitelji družine. Največ je štiričlanskih družin, poprečni dohodek na celo družino pa je znašal 1253 din. Manj kot 800 din dohodka je prejel en delavec s šestčlansko družino, eden pa s približno enakim dohodkom preživlja osemčlansko družino.

Jeklolivarna

Po analizi je bilo v tem obratu zaposlenih 141 poročenih in 40 samskih delavcev. Med poročenimi je bilo 50 delavcev z družinami, kjer sta zaposlena po dva, osem pa jih je preživljalo svoje najžje sorodstvo. Med delavci je bilo največ takih, ki preživljajo po tri družinske člane. Z manj kot 1000 din skupnega dohodka preživlja eden šestčlansko družino.

Čistilnica

Med zaposlenimi v času izdelave analize je bilo ca. 75 % poročenih in 25 % samskih delavcev. Med prvimi je 68 % takih, ki sami preživljajo družino, med samci pa je 5 delavcev, ki preživljajo svojce. Med tistimi, ki so sami hranitelji, je največ takih, ki preživljajo poleg sebe še po štiri člane družine, manj kot 800 din pa je prejel samo en delavec.

Modelna mizarna

V tem oddelku je bilo med zaposlenimi 74 % poročenih, 26 % pa samskih. Med poročenimi je 64 % takih, ki preživljajo tri

Kaj vse odlaga voda

ali štiričlansko družino sami. Manj kot 800 din sta prejela dva delavca, od tega eden s 5, drugi pa s tričlansko družino.

Valjarna

V valjarni je bilo 52 % zaposlenih delavcev poročenih, od teh sta v 35 % primerih zaposlena po dva v družini. Samskih delavcev je bilo 48 % in jih devet preživlja tudi ožje sorodstvo. Prevladujejo štiri- in petčlanske družine, med katerimi so tudi trije delavci, ki z manj kot 800 din dohodka na mesec preživljajo štiričlansko družino. V tem obratu je tudi en delavec, ki z nekaj manj kot 1200 din preživlja osemčlansko družino.

Kladivarna

Zaposlenih je bilo 76 % poročenih in 24 % samskih delavcev in kar 110 delavcev je, ki sami preživljajo družino ter je največ takih, ki preživljajo po štiričlanske družine. Med zaposlenimi so bili trije s sedemčlanskimi družinami s povprečnim osebnim dohodkom pod 1000 din in eden z zaslužkom 900 din s šestčlansko družino.

Mehanska obdelovalnica

V tem obratu je bilo 146 poročenih delavcev, ki sami preživljajo družine, med 213 samskimi delavci pa 23 takih, ki so preživljali svoje oziroma otroke. Iz analize je bilo moč razbrati, da je največ delavcev takih, ki so preživljali po 4-članske družine. Manj kot 800 din so prejeli štirje delavci, od tega eden s petčlansko družino. V tem obratu je prejemal eden manj kot 900 din, imel pa je sedemčlansko družino.

Energetsko — vzdrževalni obrati

Ta sklop je imel 61 % poročenih in 39 % samskih delavcev. Med prvimi je bilo 33 % takih, pri katerih sta bila v družini po dva zaposlena. Med oddelki je v najugodnejšem položaju elektro remont, v najslabšem pa termoenergetski obrat. Samskih delavcev je največ v strojnem remontu, medtem ko jih je v gradbenem remontu samo 12 %. V sklopu je bilo največ takih delavcev, ki so preživljali štiričlanske družine. Manj kot 800 din so prejeli trije delavci, od tega eden s tri-, ostala dva pa s štiričlansko družino. Manj kot 900 din je prejelo sedem delavcev s šest- in štiričlansko družino.

Ostali

V oddelkih in službah, ki so obravnavani pod »ostalno«, je stanje najslabše glede na kvalifikacijo, število družinskih članov in osebnih dohodkov. Špedicija, skladiščna služba, komunalni oddelek, gasilska služba in varnostna služba tvorijo skupino z najnižjimi dohodki na družinskega člana. Osebnih dohodkov pod 800 din je prejelo kar 41 delavcev, med njimi pa je celo šest kvalificiranih.

Podatki, ki so bili navedeni, so se seveda prav gotovo že spremenili, kažejo pa vendarle zaskrbljujočo sliko. Obravnavanje te analize s socialnega vidika nam jasno kaže, da ni dovolj, če razpravljamo samo o poprečnih osebnih dohodkih na nivoju obratov in podjetja kot celote, zato bi bilo prav, da splošni sektor s svojimi specializiranimi službami pogleda tudi drugo

stran medalje. Organizacija sindikata meni, da bi bilo prav, če bi kdaj tudi taka vprašanja bila sestavni del naših sanacijskih programov.

Na konferenci je bil govor še o drugih vprašanjih, kot o proizvodni problematiki, sanacijskem programu, reorganizaciji podjetja, vprašanju prehoda miselnosti od realizacije na dohodek, vprašanje produktivnosti, kako zmanjšati stroške poslovanja, stanovanjski problematiki in o vrsti drugih problemov, in to vse v smeri, kako v tem letu poslovati in gospodariti, da bomo ob koncu leta lahko spet ugotavljali, da se raven železarji ne dajo, pa čeprav pride celi vagon predpisov za stabilizacijo in ne samo paket, o katerem poslušamo sleherni dan. O teh vprašanjih je bilo že mnogo povedanega in napisanega, še veliko pa bodo v teh dneh o tem napisali in povedali naši strokovnjaki in vodilni delavci.

Ob koncu sestanka je konferenca izvolila novo vodstvo, ki bo v prihodnjih dveh letih vodilo našo organizacijo, in sicer:

Tovarniški odbor:

— predsednik: Ivan Kugovnik, člani: Olga Burjak, Ernst Berložnik, Franc Čeplak, Janez inž. Dokl, Jože Dornik, Jurij Glavica, Ivan Gostenčnik, Oto Hafner, Alojz Janežič, Ludvik Kajnik, Jakob Konič, Franc Merkač, Avgust Nabernik, Ernst Pušnik, Ivan Pungartnik, Jože Podbevšek, Alfonz Polajner, Janez Strah, Vlado inž. Strahovnik, Anton Škalič, Pavel Šmon, Jože Trokšar, Silvo Turk, Vili Toplak, Jakob Videčnik, Anton Vočko, Hedvika Zorčič, Ivan Zorman, Ivan Žerdoner, Rozka Žagar, Jože inž. Žlof.

Nadzorni odbor:

— predsednik: Franc Košak, člani: Jože Kordež, Vido Ratej, Jože Resnik, Albert Potočnik.

Sklepi letne konference

1. Konferenca ugotavlja, da je aktivnost najvišjih samoupravnih organov na zadovoljivi ravni, da pa pogrešamo dejavnost samouprave na nivoju sklopov obratov, kar prav gotovo ni v skladu izvajanja XV. amandmaja. Menimo, da bi bilo prav v tem času, ko iščemo najboljše rešitve za večji uspeh podjetja, potrebno približati reševanje problemov in nalog tja, kjer nastajajo in kjer nanje neposredno najlažje vplivamo.

To poudarjamo še posebno zato, ker organizacija sindikata v našem kolektivu podpira vsa prizadevanja za boljše gospodarjenje ob sočasnem poudarku za skrb za delovnega človeka.

Po mnenju konference bo uspeh ugotovljen le tedaj, če bomo razvili čut odgovornosti za izvajanje posameznih nalog in resnično skrbeli za izvajanje sklepov samoupravnih organov kakor tudi osebne odgovornosti na slehernem delovnem mestu.

2. Sindikati v Sloveniji se zavzemajo za najnižje osebne dohodke v višini 800 din. Naša organizacija se bo v prihodnje zavzemala za take osebne dohodke, za katere bo menila, da so v dani situaciji in ob danih pogojih objektivno možni in da bodo pozitivno vplivali na uspeh kolektiva in počutje večine delavcev. Ob tem se bomo za-

vzemali, da se zadolži eno izmed strokovnih služb, ki bo stalno spremljala življenjski standard naših delavcev.

3. Vprašanje regresa za dopust je aktualno od sprejetja veljavnega sistema. Zavedamo se, da so v našem podjetju delitveni procesi v celoti aktualni, zato bo organizacija sindikata v sodelovanju z vsemi podružnicami izoblikovala tak predlog, ki bo po njenem mnenju ustrezal za naše razmere in ga v takem smislu posredoval samoupravnim organom v razpravo in nadaljnjo obdelavo.

4. Nagrajevanje jubilaritov je postalo priljubljena oblika pozornosti do tistih delavcev, ki resnično živijo za razvoj naše tovarne in kraja, zato meni sindikat, da je potrebno to pohvalo za delo obdržati in jo negovati tudi v smislu manjše fluktuacije iz našega kolektiva. Sindikat meni, da bi bilo glede nagrad treba storiti korak naprej in omogočiti širši izbor, zato bo samoupravnim organom predlagala nekatere dopolnitve.

5. Vprašanje bonificiranega delovnega staža je predmet raznih razprav že nekaj let, in sicer zaradi tega, ker so bile pri prvotno sprejetem predlogu določene pomanjkljivosti. Že pred tremi leti je naš delavski svet predlagal popravke za posamezna delovna mesta, od takrat naprej pa ni bilo nič več ukrenjenega glede tega. Sindikat meni, da bi morali samoupravni organi ponovno to zadevo vključiti v dnevni red, zato bo organizacija sindikata v tem smislu posredovala samoupravnim organom nekatere predloge.

6. Z izgradnjo nove restavracije v podjetju za družbeno prehrano smo menili, da bo ta problematika več ali manj odpravljena, vendar članstvo ugotavlja, da ni tako. Posebno moramo poudariti, da delavci, ki delajo na težkih delovnih mestih, niso zadovoljni s toplim obrokom in menijo, da kvaliteta in kvantiteta ne ustrezata ceni obroka. Še posebno bo potrebno odpraviti razdeljevanje pokvarjene hrane, kajti ugotovljeno je, da so naši delavci že oboleli na prebavilih. Sindikat meni, da splošni sektor temu posveča vse premalo pozornosti, zato bo posredoval samoupravnim organom zahtevo po odpravi pomanjkljivosti družbene prehrane.

7. V zadnjih letih se je med sindikalnim delom močno razmahnila rekreacijska dejavnost članstva v vseh smereh. Ugotavljamo, da ta dejavnost pozitivno vpliva na počutje delavcev v tej ali oni obliki, zato jo bo organizacija še vnaprej podpirala in razvijala. Vzporedno s tem pa ugotavljamo, da nikakor ne more zaživeti kulturna dejavnost ne samo v našem kolektivu, temveč v kraju nasploh. Sindikat bo prek posebne komisije pri tovarniškem odboru poizkušal v kolektivu zbuditi pozitivno kulturo v rekreativnem smislu, zato pozivamo vsi tiste člane kolektiva, ki se želijo ukvarjati s tem, da podpro našo organizacijo v tem smislu, da se aktivno vključijo v razreševanje te problematike.

Janez Strah

Pasja

»Kakšen pes pa je to?«

»Policijski?«

»Pa ni videti takšen.«

»Seveda ne, saj pripada tajni policiji.«

Z zasedanja delavskega sveta

Osrednja točka dnevnega reda zasedanja delavskega sveta meseca marca je bila razprava o predlogu akcijskega programa, tej pa je sledila obravnava predlogov za dopolnitev nekaterih sestavin gospodarskega načrta za letošnje leto. Delavskemu svetu pa je bil posredovan tudi predlog za delno dopolnitev organizacije dosedanjega splošnega sektorja oziroma bodočega sektorja za kadre in splošne zadeve.

Potem ko je bil delavski svet seznanjen s predlogi in cilji akcijskega programa za zagotovitev načrtovanih zasnov poslovanja v letošnjem letu, je bilo v utemeljitvi rečeno, da so se z uveljavitvijo stabilizacijskih ukrepov v tolikšni meri menjali pogoji gospodarjenja, da je v skladu s sprejetim programom stabilizacije nujno spremeniti nekatere že sprejete sestavine gospodarskega načrta za letošnje leto. Nespremenjena ostaneta načrt proizvodnje in števila zaposlenih. Po količini naj bi ostal nespremenjen tudi načrtovani obseg izvoza, vendar se zaradi spremembe vrednosti dinarja poveča realizacija. Čeprav ostane obseg skupne in blagovne proizvodnje nespremenjen, pa se zaradi delno spremenjene strukture asortimana in proizvodnje povečuje načrt eksterne realizacije od prejšnjih 480 na 520 milijonov din. Upoštevajoč to in ker se število zaposlenih med letom naj ne bi menjalo, se ob stopnji 13,4 od realizacije predvideva tudi povečanje poprečnih OD od prvotno 1465 din na zaposlenega in mesec na 1535 din, v katerem je že upoštevan stalni del dodatka za letni dopust. Zaradi povečanja realizacije, načrtovanega znižanja stroškov poslovanja in povišanja OD je bilo treba menjati tudi finančni načrt. Kljub povišanju realizacije in znižanju poslovnih stroškov pa so zaradi povečanja materialnih stroškov porasli tudi variabilni stroški. Načrtovani ostanek dohodka po prvotnem načrtu v višini 2,27 odst. se nam kljub zastavljenim prizadevanjem zniža na 0,96 odst. oziroma predvidevamo, da nam bo ostalo za sklade 5,5 milijonov din.

Nov v finančnem načrtu je načrt pokritja prodaje. Temu vprašanju doslej v tovarni nismo vedno posvetili dovolj pozornosti. Akcijski program pa zavezuje prodajni oddelek, da mora pri prodaji naših izdelkov v poprečju doseči tako ceno, ki bo zagotovila pokritje normalnih prodajnih stroškov, razen tega pa najmanjši planirani ostanek dohodka. Pokritje predstavlja razliko med vrednostjo prodaje in variabilnimi stroški. To pomeni, da bo pri prodaji naših izdelkov razen variabilnih stroškov treba upoštevati tudi druge stroške oziroma upoštevati tudi stopnjo dobička. Stopnja naše rentabilnosti bo tem večja, kolikor bomo dosegli višjo stopnjo dohodka in to dosegli pri hitrejšem obračanju naših sredstev.

V razpravi je bilo poudarjeno, da gospodarska reforma, ki je bila sprejeta pred štirimi leti, ni dosegla svojega namena. V tem pa so tudi osnovni vzroki, da smo bili prisiljeni v državi izvesti devalvacijo in sprejeti program stabilizacije. To pa je tudi vzrok, da moramo v tovarni razen gospodarskega načrta, ki je bil že sprejet,

sprejeti še posebni akcijski program. Pred nami ni nov načrt obsega skupne in blagovne proizvodnje, saj naj bi ta ostala nespremenjena, predvidena je le sprememba proizvodnje po asortimanu. Načrt nas tudi zavezuje, da se bomo morali pričeti obnašati bolj tržno. Bolj kot doslej bomo morali zasledovati stroške proizvodnje, predvsem pa doseganje dohodka, kar pomeni, da se bomo morali bolj orientirati na tiste izdelke, pri katerih dosegamo za naše razmere zadovoljive cene. Sedanja proizvodnja v naši tovarni je zelo pestra, zato je sedaj široki asortiman možno zmanjšati za tiste izdelke, ki nam ne prinašajo dohodka. Zoženi obseg asortimana pa bo ugodno vplival tudi na lažjo obvladovanje tehnološkega procesa. Osnovni poudarek akcijskega programa je razen strukturalne spremembe v zniževanju proizvodnih stroškov, kjer obstajajo realne možnosti, da znižujemo predvsem variabilne stroške.

Drugi diskutanti so razpravljali o stroških izdelavnih ur, dobavnih rokih, produktivnosti dela, obdelovalnih sredstvih in cenah naših proizvodov. Rečeno je bilo, da so za povečanje produktivnosti dela važna tudi obdelovalna sredstva. Problem obdelovalnih sredstev in strojnega parka predvsem v mehanski obdelovalnici pa je pereč. Razen drugih sredstev za obnovo strojnega parka uporabljamo tudi amortizacijo. Zato je bil izražen pomislek, da bi na račun znižanja stroškov poslovanja nekoliko znižali tudi stopnjo amortizacije. Razprava je potrdila ugotovitev, da pri naših cenah ni sicer vse v redu, da pa se v okviru Združenja jugoslovanskih železnar vršijo potrebni napor, da se delno zregulirajo cene predvsem naših izdelkov 114. panoge, tako da bi se uskladile z domicilnimi cenami, ki veljajo na zahodnem tržišču.

Predstavniki sindikata je povedal, da je bil akcijski program obravnavan tudi v TO sindikata. Če se z njegovo zasnovo v celoti strinjajo in jo podpirajo, pa menijo,

da načrt nekoliko premalo obravnava problematiko osebnih dohodkov zaposlenih. Podatki o gibanju življenjskih stroškov na območju tukajšnje občine kažejo, da so v stalnem porastu. Zato bi po njihovem mnenju tako kot spremljanje izvajanja akcijskega programa bilo treba zasledovati tudi doseganje osebnih dohodkov zaposlenih.

V utemeljitvi predloga organizacijske sheme našega bodočega sektorja za kadre in splošne zadeve je bilo povedano, da smo pri norveški tvrdki IKO naročili izdelavo predloga nove organizacijske sheme tovarne. Namen nove organizacije naj bi bil ta, da se tovarna organizacijsko prilagodi svojem programu dela in sodobnim tržnim razmeram. Hkrati pa mora nova organizacija pomeniti boljše delitev dela, večjo strokovnost in osebno odgovornost zaposlenih. Predlog nove organizacije je tvrdka IKO že pripravila. Za druge sektorje novi predlog še ni dokončno obdelan, pripravljen pa je v celoti že za sedanji splošni oziroma bodoči sektor za kadre in splošne zadeve. Predlog je v celoti usklajen s konceptom nove organizacije tovarne. Doslej so bili v sestavi splošnega sektorja kadrovska socialna služba, v okviru katere sta bila kadrovski oddelek in oddelek za socialno zavarovanje, pravna služba, komunalni oddelek, VNS, gasilska reševalna služba, ekspedit in tovarniški tisk. Z novo organizacijsko shemo se želi dati več poudarka tudi temu sektorju, hkrati pa bodo pred njega postavljene težje in odgovornejše naloge.

V okviru sektorja za kadre in splošne zadeve bi bili: oddelek za kadre, oddelek za oblikovanje osebnih dohodkov, oddelek splošnih služb, pravni oddelek, oddelek za varstvo pri delu, oddelek za socialno zavarovanje in tovarniški tisk. V ta sektor pa bosta vključena tudi sekretariat organov upravljanja in registratura. Novo je samo to, da se v ta sektor vključita oddelek za oblikovanje osebnih dohodkov in oddelek za varstvo pri delu, da se iz sedanjega oddelka za socialno zavarovanje izloči obračun hranarine in drugih nadomestil ter na novo organizira oddelek socialnih služb.

Proti papirnici

Ker je delovno mesto vodje tega sektorja nezasedeno in ker je s spremembo obsega dela bilo treba spremeniti tudi razpisne pogoje, je hkrati bil posredovan delavskemu svetu predlog ustreznih določil statuta naše tovarne in predlog za imenovanje razpisne komisije.

Delavski svet naj bi po predvidenem dnevnem redu razpravljal tudi o uskladitvi števila delovnih in dela prostih dni v letošnjem letu. Ker pa je razprava o drugih točkah dnevnega reda trajala dalj časa, kot je bilo predvideno, je bilo sklenjeno, da bo o tem delavski svet razpravljaj in odločil na naslednjem zasedanju.

Po obravnavi posameznih predlogov in v razpravi izraženih mnenj in stališč je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Potrdi se akcijski program naše tovarne za letošnje leto.

Zadolžuje se vodstvo obratov, da na podlagi akcijskega programa tovarne izdelajo akcijski program obratov. Z akcijskim programom tovarne in akcijskimi programi obratov je treba seznaniti delovno skupnost. Za izvršitev sprejete odločitve so zadolženi vodje sklopov obratov in obratovodje.

2. Na osnovi sprejetega akcijskega programa se potrdi dopolnitev načrta eksterne realizacije, finančnega načrta in načrta globalov in poprečnih OD zaposlenih v letošnjem letu.

3. Potrdi se organizacijska shema sektorja za kadre in splošne zadeve.

4. Odobri se sprememba razpisnih pogojev za delovno mesto direktorja za kadre in splošne zadeve. Črta se sedanje besedilo 6. odstavka člena 135 statuta in nadomesti z besedilom, ki se glasi:

»Direktorja za kadre in splošne zadeve na podlagi javnega razpisa imenuje delavski svet tovarne. Pogoj za to delovno mesto je:

a) visokošolska izobrazba pravne stroke z najmanj 5-letno prakso ali najmanj 2-letno prakso s pravosodnim izpitom,

b) višja šolska izobrazba pravne ali upravne stroke z 10-letno prakso.

V komisijo za razpis, zbiranje prijav in pripravo predloga za zasedbo delovnega mesta se imenujejo: Peter Orožen za predsednika ter inž. Alojz Knez, inž. Jože Borštner, Alojz Breznikar in Jože Grzina za člane.

-et

valcu posebno pozornost. S kladivi so tudi demonstrirali. Delovala so brezhibno. Videl sem tudi čudovita umetno kovana hišna vrata in vrtne ograje.

Z izredno pozornostjo in ljubeznivostjo nudijo prospekte, razlagajo delovanje proizvodov, razkazujejo razstavne predmete brez izjeme ali kupiš ali ne, česar na žalost mi ne znamo ali pa nočemo. Glavni vtis je ta, da je vse odlično aranžirano, čisto, estetsko dovršeno, kar vzbudi pri gledalcu izredno zaupanje v kvaliteto proizvodov. Vsi razstavnici predmeti so označeni s ceno. Kupiš jih lahko kar na sejmu.

Pri izdelavi proizvodov sodelujejo poleg tehničnih strokovnjakov še arhitekti — esteti za industrijsko oblikovanje, ki skrbijo za lep videz proizvodov. Tega mi nimamo in nam manjka. Spomnimo se pa na to takrat, kadar se nam stvari že maščujejo. Izdelujemo različne pnevmatične stroje, hidravlične stiskalnice, nešteto proizvodov, ki so potrebni še in še kreiranja — oblikovne obdelave, to pa seveda brez arhitekta — esteta, ne gre. Premalo je, da proizvod dela (če dela). Poleg tega mora biti oblikovno privlačen in lep.

V zahodnem svetu je tako, če kdo za izboljšavo proizvoda kaj svetuje bodisi v tehničnem ali estetskem pogledu, se najdejo ljudje, ki predlog podprejo. Pri nas pa je rado ravno nasprotno. Najdejo se silno hitro ljudje, ki predloge poteptajo, in to tisti, ki bi se morali za izboljšanje proizvodov najbolj pobrigati, saj od prodaje proizvodov vsi živimo. Proizvod pa bomo lahko prodali le takrat, kadar bo kvaliteten in lep.

Že zdavnaj je ugasnila krilatica, da jugoslovanski trg vse »požre«. Vse močnejša konkurenca nas sili k razmišljanju, da bomo morali v bodoče za čimbolj kakovostno in estetsko izdelavo več prispevati. Videl sem dovršeno embalarane proizvode ter različen prospektni material. Da pa bomo tudi mi to dosegli, je nujno potrebno, da dosežemo pri izdelavi prospektov in katalogov pri pripravi za sejme in na sejmi, kjer se pojavljamo z našimi proizvodi, še več medsebojnega sodelovanja in kreiranja ter iskanja najboljših možnosti za kvaliteto izdelavo naših proizvodov. S tem bomo ustregli tudi najbolj zahtevnemu kupcu na domačem kakor tudi na tujem tržišču.

Franc Boštjan

Mednarodni velesejem v Münchnu

Letošnji mednarodni velesejem obrti v Münchnu je po obsegu in vsebini eden najmočnejših sejmov te vrste v svetu. V obliki podkve se na jugozahodu Münchna razprostira dvajset velikih razstavnih dvoran. V njih so razstavljale južnoameriške države, ZDA, Španija, Francija, skandinavske države, vzhodnoevropske države, Avstrija in Italija.

Sejem je prikazal visoko razvito obrtno dejavnost gospodarskih panog kovinske industrije, keramične industrije, gradbenih strojev, prehrabnih artiklov, tekstilne

artikle, naprave za gorsko športni turizem, umetniške vezenine, nakit iz dragih kovin in dragulje, lesno predelovalne industrije, stroje za predelavo lesa, električno industrijo, stroje visoke mehanizacije itd.

Med drugim sem na sejmu videl »Depragova« pnevmatična kladiva, ki jih izdelujemo tudi pri nas. To so vrtna kladiva, rušilna kladiva z napravo za ublažitev ropota, odkopna kladiva, srednje težka sekalna kladiva in kladiva za zakovičenje. Poleg tehničnih odlik so ta kladiva tudi estetsko izdelana, kar vzbuja pri obisko-

Panorama

Foto: F. Kamnik

ZA DOBRO VOLJO

Pomiritev

— Ali je upanje, da se bodo Rusi pomirili z Nemci?

— Je, ker kaže, da so Nemci Rusom odpustili, da so jih leta 1941 napadli.

Poklicna sposobnost

Mlakar se je poročil s stenodaktilografko. Čez nekaj mesecev ga je kolega vprašal, kako je kaj zadovoljen. Mlakar je zmignil z rameni.

»Žena še zmeraj zmore tristo zlogov v minuti.«

Egoist

Slavna filmska zvezda je rekla: »Egoist je človek, ki se ne ukvarja z menoj.«

Sklepi odbora za splošne zadeve

Razprava na sejah odbora za splošne zadeve prejšnji mesec je bila v precejšnji meri namenjena gradnji objektov družbenega standarda, predvsem pa problematiki individualne gradnje stanovanj.

Za kreditiranje individualne gradnje stanovanj smo letos v tovarni izdvojili 950.000 din, s tem da bomo celotni znesek vročili pri podružnici KB Celje v Slovenj Gradcu. Prvotno smo sicer imeli zagotovilo, da nam bo banka na vročena sredstva prispevala 75 % svojih sredstev. Tako povečana sredstva naj bi graditelji, ki jim bo odobren kredit, lahko takoj uporabili. Kasneje pa je banka od prvotnega dogovora odstopila z utemeljitvijo, da morajo svoje pogoje kreditiranja uskladiti z drugimi bankami. Banka je tudi še zdaj pripravljena prispevati 75 % svojih sredstev, vendar povečavo veže na pogoj, da morajo biti sredstva vročena najmanj 10 mesecev. S tako spremenjenimi pogoji se seveda nekoliko menja situacija tudi v naši tovarni. Po pogojih, ki jih je določila banka, bodo zdaj povečani del sredstev lahko izkoristili samo tisti graditelji, ki bodo prevzeli obveznosti, da bodo sredstva izkoristili šele po 10 mesecih, medtem ko bodo imeli tisti, ki tega pogoja ne bodo sprejeli, na razpolago samo tisti del sredstev, ki jim bo na predlog posebne komisije določen v tovarni.

Do sedaj so se sredstva, namenjena za kreditiranje gradnje stanovanjskih hiš, dodeljevala po različnih merilih. Z namenom, da bi sredstva, ki so letos na razpolago, bila kar najbolj prav razdeljena in da bi tudi na tem področju zasledovali določeno politiko tovarne, je odbor za splošne zadeve za obravnavo vlog in pripravo predloga razdelitve razpoložljivih sredstev določil naslednje pogoje:

— Gradbeni okoliš, v katerem so prosilci upravičeni do dolgoročnega kredita za gradnjo stanovanj, ostane nespremenjen oziroma še nadalje velja oddaljenost največ 10 km od sedeža tovarne.

— Maksimalna višina kredita za tiste, ki gradijo v gradbenem okolišu, oddaljenem največ 5 km od sedeža tovarne, znaša največ 40.000 din, za tiste, ki gradijo v gradbenem okolišu od 5 do 10 km, pa 30.000 din.

— Pravico do kredita si pridobijo tisti prosilci, ki imajo stanovanjske hiše dograjene do prve plošče. Prednost pri dodelitvi pa imajo tisti, ki imajo stanovanjske hiše že dograjene do 3. ali 4. faze oziroma bodo prevzeli obveznost, da bodo z dodeljenimi sredstvi dogradili stanovanjsko hišo in izpraznili dosedanje stanovanje, do katerega ima razpolagalno pravico naša tovarna.

— S pogoji, ki so naštet, so prosilci upravičeni do kredita s pogojem, da so v naši tovarni zaposleni že najmanj tri in več let. Prosilci, ki tega pogoja ne izpolnjujejo, do kredita, čeprav morebiti izpolnjujejo druge pogoje glede gradbenega okoliša in faze gradnje, niso upravičeni.

Razprava o dodelitvi sredstev za kreditiranje individualne gradnje stanovanj pa je opozorila na težave, s katerimi se srečujejo graditelji zaradi pomanjkanja materiala, predvsem pa za gradnjo potrebnega železa. Odbor je ob ugotovitvi, da imamo

v tovarni na zalogi določeno količino železa kvalitete C-10 s površinskimi napakami, menil, da bi bilo prav, če bi tovarna z možnostjo nakupa tega železa graditeljem pomagala pri gradnji. Prevladalo je mnenje, da za možnost nakupa te vrste železa ne bi smel veljati samo gradbeni okoliš, ki je določen za odobritev kredita, temveč da bi pri tem kazalo pomagati tudi drugim graditeljem stanovanjskih hiš. Z namenom, da pri tej vrsti materiala, ker ga na tržišču dejansko primanjkuje, ne bi prišlo do prekupčevanj in podobno, je odbor tudi za prodajo železa kval. C-10 s površinskimi napakami določil, da so prosilci do nakupa upravičeni z naslednjimi pogoji:

— da gradijo lastno stanovanjsko hišo v okolišu, ki obsega bivši okraj Slovenj Gradec;

— da že gradijo stanovanjsko hišo oziroma da imajo za novogradnjo na razpolago načrt ter gradbeno in lokacijsko dovoljenje, za adaptacijo pa gradbeno prijavo. Količino za gradnjo potrebnega železa ugotovi posebna komisija, in sicer pri novogradnji na podlagi načrta in statičnega izračuna, pri adaptacijah, za katere obstaja gradbena prijava, pa s pregledom obsega gradnje oziroma adaptacije.

Prodajo železa bo po posebnem dogovoru izvršilo eno od trgovskih podjetij na območju tukajšnje občine, potem ko bo posebna komisija, ki je bila imenovana, na podlagi postavljenih meril ugotovila potrebno količino.

Med drugimi zadevami je odbor razpravljal o predlogu organizacijske sheme bodočega sektorja za kadre in splošne zadeve, ki je bila na zasedanju delavskega sveta že potrjena. Na sejah pa je bil govor tudi o potrebi in možnostih sodelovanja naše tovarne pri postavitvi spomenika padlim v NOV na Prevaljah in Ravnah ter ureditvi

skupnega grobišča na Barbari, govor pa tudi o načinu razdelitve sredstev, ki jih je letos delavski svet namenil skladu za družbeno dejavnost.

Z drugih področij poslovanja je bila sprejeta odločitev, da naša tovarna od inž. Mirka Pikala odkupi diplomsko nalogo za znesek 1.200 din, odobren pa je bil tudi izredni plačani dopust smučarjem tekačem za njihovo udeležbo na državnem in balkanskem prvenstvu.

-et

VPRAŠANJA IN ODGOVORI

Vprašanje: V imenu mnogih prizadetih prosimo za odgovor, zakaj je zdravstvena skupščina Ravne na Koroškem ukinila izdajanje zdravila »acynorm« na recept. Omenjeno zdravilo morajo uporabljati vsi bolniki, ki bolujejo na prebavilih oziroma so bili na operaciji prebavil. Teh bolnikov je v našem kraju oziroma v našem kolektivu ogromno. V drugih skupščinah tega niso storili.

Za odgovor vnaprej najlepša hvala!

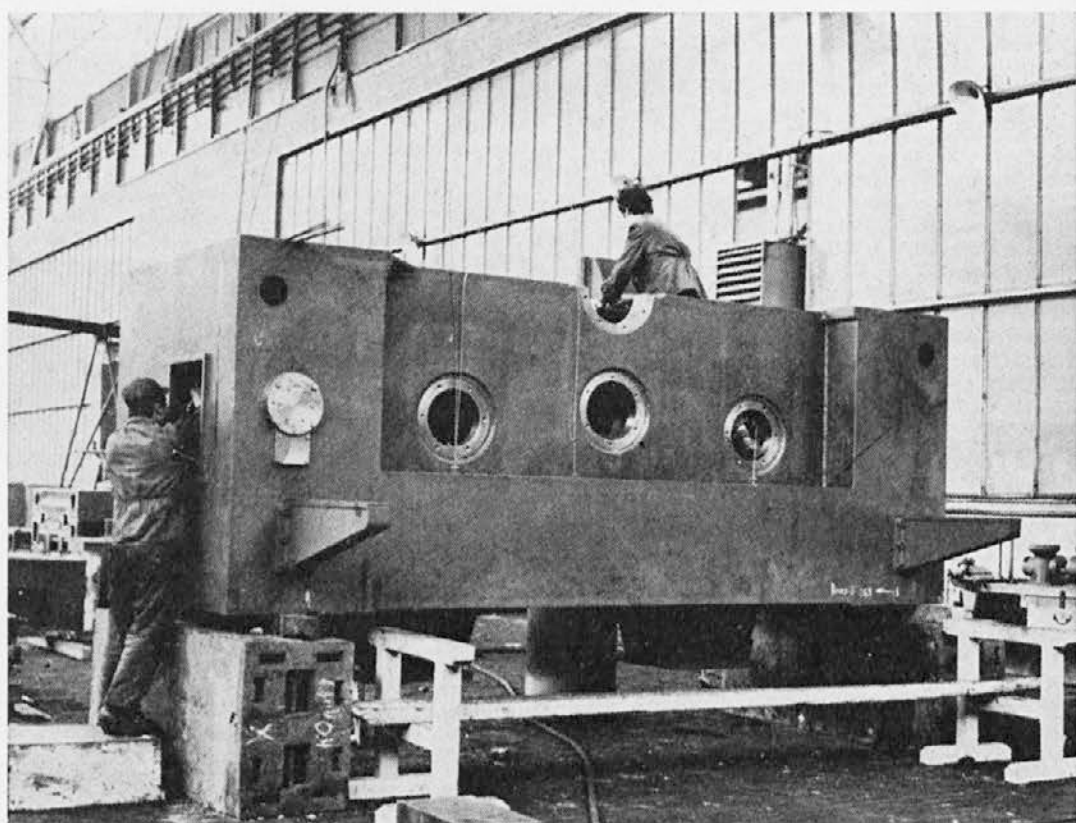
Mirko Vajs

Odgovor: Vprašanje tov. Mirka Vajsa smo posredovali predstavnikom skupnosti zdravstvenega zavarovanja Ravne na Koroškem, ki so nam odgovorili, da novi statut zdravstvenega zavarovanja zagotavlja zavarovancem samo zdravila, ki se izdajajo na zdravniški recept. Zdravilo »acynorm« pa se lahko dobi brez recepta in ga skupnost zdravstvenega zavarovanja ne priznava iz skupnih sredstev.

Fanika Korošec

»Dora, kako pa veš, da te bo Laznik poročil?«

»Zato, ker so mu poceni obleke bolj všeč kot drage.«

Montaža stiskalnice

SKLEPI POSLOVNEGA ODBORA

Poslovni odbor je na sejah meseca marca razen akcijskega programa in drugih zadev, ki so bile nato predmet odločanja na delavskem svetu tovarne, razpravljali še o izvajanju in izvršitvi nekaterih zadolžitve delavskega sveta, o našem stališču do integracije s tovarno Fecro iz Slov. Gradca, razpravljali in odločali pa tudi o nekaterih drugih tekočih zadevah poslovanja tovarne.

Ob obravnavi zaključnega računa za lansko leto je bilo ugotovljeno, da beležimo ponovni padec proizvodnje plemenitega jekla v korist navadnih in kvaliteten jeklov. Čeprav so bili nekateri vzroki za tako ugotovitev pojasnjeni že na samem zasedanju, je delavski svet zadolžil poslovni odbor, da mora v sodelovanju s strokovnimi delavci tehničnega in komercialnega sektorja razpravljati o nakazani ugotovitvi, predvsem pa ugotoviti vzroke. Na seji poslovnega odbora so bili navedeni primerjalni podatki razmerja obsega proizvodnje med visoko legiranimi ter navadnimi in kvalitetenimi jekli za nekajletno obdobje. Podatki so bili podkrepili tudi s podatki o doseganju poprečnih prodajnih cen v posameznem časovnem obdobju in letih. V širši razpravi, ki je sledila, je poslovni odbor ugotovil:

— da se je z dograditvijo in vključitvijo valjarne v redno proizvodnjo bistveno povečal obseg proizvodnje v naši tovarni,

— da količina proizvodnje visoko kvalitetenega jekla v naši tovarni sicer raste, vendar njen delež, račun na skupni količinski obseg proizvodnje, pada, da pa se stanje tudi na tem področju letos izboljšuje,

— da se investicijska izgradnja ni vršila popolnoma usklajeno. Čeprav smo močno povečali skupni obseg proizvodnje, se kapacitete za termično obdelavo in poboljšanje materiala vzporedno niso povečevale, zaradi česar nastopajo ozka grla v proizvodnji, kar ima vpliv na kvaliteten asortiment.

Potrjeno je bilo stališče, da je vprašanje proizvodnje visoko kvaliteten jekel tudi vprašanje poslovne politike tovarne, katero pa smo prav na tem področju čisto menjali. Drug problem je vprašanje izpolnitve naših proizvodnih obratov s potrebnimi stroji in agregati za nadaljnjo predelavo. Pri proizvodnem programu visoko kvaliteten jekel se ne moremo zadovoljiti samo z določenimi vrstami in kvaliteta materiala, ampak je treba naš kvaliteten proizvodni program tudi kompletirati in izpolniti. Na višji kvaliteten program pa ima svoj vpliv tudi neenakomerna preskrba s ferolegurami. Zaradi nemotene proizvodnje in izpolnjevanja začrtanih nalog proizvodnega programa pogosto ni mogoče menjati. Poudarjena pa je bila tudi potreba po naši večji prisotnosti pri kupcih in tržišču nasploh. Po mnenju poslovnega odbora bo razen odprave že navedenih pomanjkljivosti možno izboljšati naš kvaliteten program in asortiment tudi z boljšo organizacijo dela in večjo medsebojno povezavo, zato odbor uveljavitev nove predvidene organizacije tovarne podpira.

Svoječasno je bila v naši tovarni imenovana delovna skupina, katere naloga je bila, da je skupno s predstavniki tovarne Fecro iz Slov. Gradca ugotovila možnosti in pogoje morebitne priključitve naši tovarni. Pripravljeni podatki in druge analize pa so pokazale, da bi morebitna združitev pomenila za Fecro povsem novo proizvodnjo, kar bi pomenilo za našo tovarno ponovna investicijska vlaganja in prevzem nekaterih obveznosti ter obremenitev. To pa po mnenju strokovnih služb tovarne in poslovnega odbora za nas v sedanjih pogojih ni možno. Zato je bilo sklenjeno, da se prvotna zasnova združitve odkloni in za Fecro najdejo druge možnosti razvoja in povezave.

Z drugih področij poslovanja so bili sprejeti naslednji sklepi.

Na predlog tehničnega sektorja so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to: — Jožetu Borštnerju 5-dnevno službeno potovanje v Italijo, kjer se je udeležil strokovnega posvetovanja o problematiki in tehniki osvajanja profilov.

— Borisu Florjančiču 3-dnevno službeno potovanje v Zah. Nemčijo v zvezi z zbiranjem

podatkov o domicilnih cenah jekla v tej državi.

— Francu Tušku 5-dnevno službeno potovanje v Zah. Nemčijo z nalogo, da se v zvezi z uvedbo litja po cronning postopku seznani s tehnologijo izdelave modelnih plošč, potrebnih za litje po tem postopku, in stroji.

— Za ureditev zadev v zvezi s poslovnim in finančnim angažmajem z denarnim zavodom IHT Gesellschaft na Dunaju se je direktorju Francu Faletu, Petru Orožnu in Borisu Florjančiču odobrilo 2-dnevno službeno potovanje v Avstrijo.

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

OBVESTILO

Na področju operacijskih raziskav je metalurški oddelk TKR osvojil postopek in pripravil potrebno dokumentacijo v obliki učbenika z vsemi navodili za uporabo

METODE MREŽNEGA PLANIRANJA PERT — TIME

Za vse interese in potencialne uporabnike te metode bo prirejen 6-URNI INFORMATIVNI SEMINAR, na katerem bodo vsi udeleženci na kratko seznanjeni z metodo in bodo prejeli potrebna skripta. Seminar bo zaradi različne zaposlenosti interesentov prirejen paralelno v dopoldanskem in popoldanskem času

V PREDAVALNICI TKR

I. SEMINAR

- sredo, 28. aprila 1971 od 10. do 12. ure,
- petek, 30. aprila 1971 od 10. do 12. ure,
- torek, 4. maja 1971 od 10. do 12. ure.

II. SEMINAR

- sredo, 28. aprila 1971 od 17. do 19. ure,
- sredo, 19. maja 1971 od 17. do 19. ure,
- sredo, 26. maja 1971 od 17. do 19. ure.

Za vse tiste interese, ki se seminarja v prvih dveh terminih ne bi mogli udeležiti, bo določen kasneje na podlagi predlogov in želja III. seminar konec maja in v začetku junija 1971.

Prijave za seminar lahko vsi interesenti posamič ali skupinsko sporočijo pisмено ali telefonično (404) vodstvu metalurškega oddelka TKR z navedbo, katerega seminarja se želijo udeležiti (I., II., III.). Termini se lahko tudi kombinirajo, ker bo program in potek obeh seminarjev enak.

Prosimo šefe sklopov, obratovodje in vodje oddelkov, da zadolžijo za obvezno udeležbo svoje sodelavce, za katere bi bilo poznanje te moderne metode programiranja raznih dejavnosti oziroma neposrednega časovnega planiranja službeno potrebno.

Jože Rodič, dipl. inž.

PROJEKT OSVAJANJA PROIZVODNJE ELEKTRO PRETALJEVANJA POD ŽLINDRO V ŽELEZARNI RAVNE

Dne 1. marca 1971 je bilo v predavalnici OTKR redno strokovno posvetovanje z navedeno temo. V železarni Ravne se že dalj časa ukvarjamo z raziskavami vplivov pretaljevanja pod elektrožlindro na kvaliteto plemenitih jekel. Konec lanskega leta je prišlo do odločitve, da nabavi železarna Ravne iz Sovjetske zveze, ki ima na tem področju svetovni primat, napravo za pretaljevanje blokov do teže dveh ton. V zvezi s tem je bil na posvetovanju podan informativni referat o postopku in dosežkih pri

Na predlog vodstva strojnega remonta se je v njihovem obratu zaposlenemu Jožetu Habru v smislu čl. 25 pravilnika o delitvi OD z veljavnostjo od 1. aprila 1971 dalje odobril 10% dodatek za pripravljenost.

Na utemeljene predloge vodstev posameznih obratov je bilo odobreno plačilo dela prek polnega delovnega časa, in sicer v strojnem remontu zaposlenim Jožetu Kramerju 56 ur ter Ferdu Jevšku in Jožetu Habru vsakemu po 40 ur, v elektro remontu zaposlenima Eriku Ginterju 75 in Maksu Šavcu 20 ur.

Odbor je razpravljali še o nekaterih drugih zadevah, o odločitvah, ki so bile sprejete, pa so bili prizadeti osebno pisмено obveščeni.

-et

izboljšanju kvalitete jekel. Največ informacij je izviralo iz specializacije v Sovjetski zvezi, ki jo je za železarno Ravne opravil dr. ing. B. Koroušič kot nosilec dosedanjih raziskovalnih nalog na poizkusni napravi na Metalurškem inštitutu v Ljubljani. Kratak povzetek referata z informativnim opisom postopka in dosežkov bo še objavljen, zato na tem mestu ne podajamo podrobnejšega opisa postopka. Osvajanje proizvodnje EPŽ v železarni Ravne predstavlja kombinacijo investicijske gradnje in osvajanja tehnologije. Do dobave naprave iz Sovjetske zveze je potrebno marsikaj napraviti, zato je bil kot vzorec prav pri tem projektu izdelan terminski plan po PERT metodi mrežnega planiranja. Vse o PERT metodi mrežnega planiranja bo podano v dveh člankih v Železarskem zborniku ter v posebnem priročniku, ki bo v kratkem razdeljen vsem zainteresiranim. Zato v tej informaciji tudi te metode ne opisujemo.

MEDNARODNO POSVETOVANJE O KONTROLI KVALITETE V MALOSERIJSKI PROIZVODNJI IN PROIZVODNJI POSAMEZNIH DELOV — ČSSR, PLZEN

Na povabilo organizacijskega komiteja je železarna Ravne v sredini lanskega leta prijavila aktivno udeležbo na tem simpoziju z referatom: Jože Rodič: Priprava dela in obdelava podatkov v metalurških laboratorijih železarne Ravne.

Predavanje je bilo uvrščeno v program posvetovanja, podano je bilo v nemščini in simultano prevajano v angleščino in češčino. V nekoliko prirejeni vsebini bo ta referat objavljen v eni od naslednjih števil Železarskega zbornika, zato vsebine v tej informaciji ne podajamo.

Posvetovanje je bilo dobro organizirano in v velikem obsegu — bilo je 36 referatov, udeležilo pa se ga je približno 350 udeležencev iz skoraj vseh evropskih držav. V večini so bili predstavniki vzhodnih držav, ki se težje udeležujejo rednih letnih simpozijev, ki jih prireja evropska organizacija za kontrolo kvalitete. Značilnost vseh teh posvetovanj je obravnavanje metodike in organizacije kontrole kvalitete v širšem pomenu besede. Ker ta problematika ni vezana na posamezna strokovna področja, je udeležba na teh posvetovanjih izredno pestra in tematika referatov pobrana z najrazličnejših strokovnih področij. To dejstvo je bilo v začetku takih posvetovanj

pred nekaj leti ugodno, ker so se obravnavala posamezna področja z načelnega stališča. Sedaj pa v zadnjem času postopoma take splošne tematike zmanjkuje in referati vedno bolj posegajo v ozko specializirana področja, pri čemer pa tako široka udeležba ter zoževanje interesov predstavlja slabo stran teh simpozijev. Pojavile so se težnje, da bi bilo treba organizacijo takih posvetovanj postopoma preusmerjati in razdeliti udeležence vsaj po okvirnih strokovnih skupinah, kar bo omogočilo zopet ožje kontakte med strokovnjaki in predstavljalo pomembno privlačnost posvetovanj.

Jože Rodič, dipl. inž.

ŽELEZARSKE ZANIMIVOSTI

Jugoslavija — železarna Skopje

Angleška firma »Birlec L.T.D. — London« bo dobavila Železarni Skopje dve elektro obložni peči za težo šarže 130 ton. Prva bo montirana v letu 1971, druga v 1973. letu. Peč bo proizvajala šarže v času 3 ure in 15 minut ter izdelala dnevno 1000 ton jekla, letno pa 300.000 do 320.000 ton. Poraba toka bo 540 kWh/tono in jakost transformatorja 60 MVA. Vrednost ene peči je 350.000 angleških funtov. Obe peči bosta izdelovali izključno jeklo za valjarno trakov, ki se bodo v nadaljnjem procesu oplemenitili z galvaniziranjem, barvanjem in plastičnimi prevlekami. Za oplemenitene trakove je že sedaj veliko zanimanje na domačem in tujem tržišču, vendar bo železarna Skopje del proizvodnje predelala v končne izdelke v lastni železarni in s tem povečala dobiček.

Zahodna Nemčija, Francija, Italija

Zahodnoevropska gospodarska skupnost predvideva povečanje proizvodnje jekla v naslednjih treh letih. Glavni proizvajalci so: Nemčija, Francija, Italija, nato še Belgija, Nizozemska in Luxemburg. Predvidevajo naslednji porast proizvodnje jekla:

Država	1969 milij. t	1973 milij. t	odst. poveč.
ZR Nemčija	45,3	62,1	37
Francija	22,5	30,8	37
Italija	16,4	23,7	44
Belgija	12,8	17,2	34
Nizozemska	4,7	6,8	44
Luxemburg	5,6	6,3	12
Skupno	107,3	146,8	36

Iz tega podatka se jasno odraža, da v teh deželah posvečajo znatno večjo pozornost povečanju proizvodnje jekla kot pri nas, saj še vedno stojimo na proizvodnji 2,5 milijona ton.

Anglija — prevoz tekočega grodlja

Tekma na področju prevoza tekočega grodlja se nadaljuje. Ni še dolgo tega, ko so Francozi dali v obratovanje 14-osni vagon za prevoz tekočega grodlja v teži 150 ton, že so slavili Angleži nov dosežek! Zgradili so vagon — cisterno, ki ima 16 osi in sprejme 175 ton tekočega grodlja. Vozi lahko s hitrostjo 45 km/uro na relaciji 111 kilometrov, kar je do sedaj največja hitrost s takim prevozom. Izolacija te cisterne je izvedena iz več slojev visoko ognjestalnih

materialov v debelini 400 mm. Opeke na notranji strani so izdelane izjemno natančno in obdelane z brušenjem. Na ta način jim je uspelo zagotoviti absolutno tesnost obzidave ter preprečiti predor tekočega grodlja. Teža cisterne s tekočim grodljem

je 312 ton. Po prvi poskusni vožnji so opravili neštete meritve. Med temi je zanimivo, da se je zunanji oklep segrel na 62°C, predvidevajo, da ta temperatura ne bo nikoli narasla prek 80°C.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

KULTURNA KRONIKA

Razstava slikarjev-železarjev

Zadnjič smo obljubili napisati kaj več o razstavi slikarjev — železarjev. Medtem je bila pri nas in je zdaj zaključila svojo krožno pot v Štorah. Kakor je bilo pričakovati, so med razstavljalci tvorili večino Jeseničani, člani svojega združenja Dolik, zato so tudi osnovni pečat razstavi dali oni.

Večinoma so to krajinarji, ki dokaj dobro obvladajo slikarsko tehniko, vendar je le tu in tam kakšno olje zares navdušilo (Tomazin), vse preveč pa je bilo vmes tistih solidnih, a vendar nekam obrabljenih motivov, ki jih človek srečuje stalno razstavljene npr. pri Borcu v Mariboru in ki so mnogokrat na meji amaterizma v slabšem pomenu besede.

Tu sta Boštjan in Plevnik delovala osvežujoče vsak v svojem stilu. Samo osebni izraz slikarja, njegov temperament, lahko danes naredi realizem nasploh in krajinarstvo posebej še znosno ali celo zanimivo.

Osnovno vprašanje pa je seveda, če take skupinske razstave niso že v svojem bistvu krivične posameznikom, ki z enim, dvema deloma pač ne morejo priti do izraza.

n. r.

Družbeni dogovor in godba

Precej daljših in krajših razprav je bilo zadnje čase slišati in brati o družbenem dogovoru. Najbrž bo o njem izgovorjenih še mnogo krepkih in praznih besed, prelitega še precej črnila. Za organizacijami so prišli na vrsto »dotiranci«, med njimi prva naša godba.

S svojo dolgoletno tradicijo je dajala in daje kraju svojstveno kulturno obeležje. V njej sodelujejo člani s tudi po 40 (beri

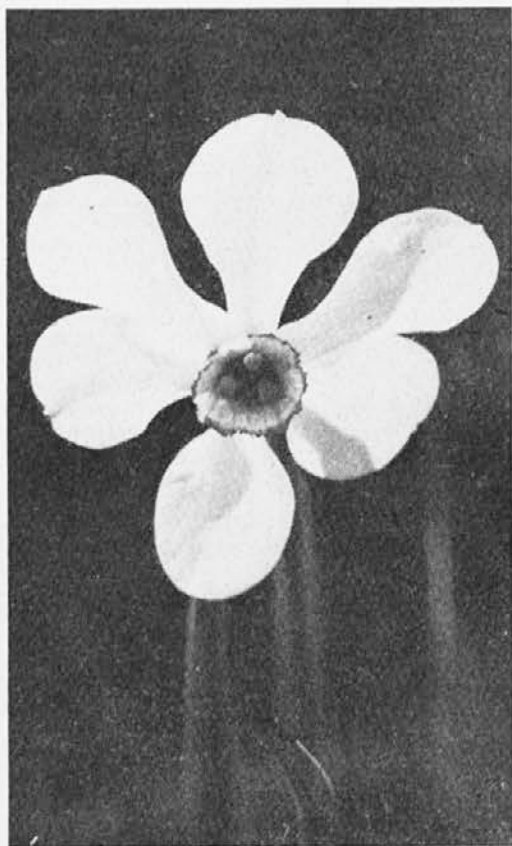
štirideset) let zvestega in požrtvovalnega dela v vseh mogočih in nemogočih pogojih. Med take pogoje sodijo tudi žalne svečanosti. Godbeniki se spominjajo pogreba, ko so neko nedeljo popoldne v najhujšem mrazu pešali tri kilometre daleč in spremljali sodelavca na njegovi zadnji poti. Koliko je bilo takrat najožjih sodelavcev na pogrebu, so muzikantje sicer že pozabili, vedo pa, da je bilo njih več kot onih najožjih. Mogoče bi se tudi spomnili, koliko je bilo godbenikov dvakrat zaporedoma na novega leta dan popoldne. Obakrat in še večkrat ob nedeljah in praznikih jih je bilo v uniformi nad trideset, kljub temu da so prsti in instrumenti zmrzovali in da je pihalo do kosti.

Tudi dobra muzikantarska duša je človek, delavec. Po sihtu mora tudi on zasadi kakšno fižolovko ali krompir, tudi on si rad spoji trdnost oči ob zelenilu in lepoto naših gora, rad pogleda na televizijski ekran in gleda v otrocih svojo bodočnost. Je človek z enakimi občutki kot drugi. Tudi takrat, ko poprečno trikrat na teden obleče družbeni gvant in gre na svečanost te ali one vrste, ko mnogih ni, čeprav bi tam morali biti.

Res je po spisku vseh godbenikov 55. Od tega jih študira v Ljubljani oziroma Mariboru šest, pet jih je iz osnovne šole in imajo vsak drugi teden pouk popoldne, štirje so učitelji v glasbeni šoli in imajo tudi popoldanski pouk, nekateri učenci v šolskem centru imajo prakso popoldne, poprečno pet godbenikov je na popoldanskem sihtu, nekaj je takih, ki se na svojem delovnem mestu še izpopolnjujejo in imajo do tega vso moralno in družbeno pravico. Tako številka petinpetdeset strmo pade na

Spomin na staro Hotuljsko cesto

Pozdrav

dvajset ali celo manj, če računamo, da je v sestavi še kakšnih pet muzikantov, ki iz kakšnih drugih opravičljivih ali pa neopravičljivih razlogov ne sodelujejo dovolj redno. Tudi vojaščine muzikanti niso oproščeni! Res mora biti mnogo volje pri onem, ki pride ob pol treh s ših, se na hitro najé, obleče in vzame instrument, da je lahko ob pol štirih že na zbornem mestu. Domov pride ob petih ali še kasneje, včasih premražen, včasih prepoten, včasih je treba takoj na vajo, ker ta zaradi nekoncertnih nastopov ne sme odpasti.

Sicer pa bodite prepričani, da tudi muzikante grize, če jih je samo petnajst. Še bolj jih grize, kot bi si kdo utegnil misliti, a nekaj prijetne zavesti je le: svojo dolžnost opravljajo, ker tudi pri manjšem številu lahko dobro zveni, pri večjem včasih lahko slabše, kot resnične žalosti ne moremo soditi po številu pretočenih solza.

Ne bi zato puščali krvi ob tem, če godba izpolnjuje družbeni dogovor in če opravičuje svoje dotacije. Gotovo je, da izpolnjuje svoje dolžnosti do družbe in kraja, kot je dejstvo, da mnoge, še krepko bolj dotirane godbe ne gredo na cesto pri minus 5 stopinjah. Naša je igrala že pri minus 12, pa ne samo enkrat.

Pa takrat muzikant ni šel igrati samo zaradi dogovora. Še nekaj bolj svetega je imel pred očmi. **Tiho zvestobo muziki, kraju in sodelavcu in tiho žalost ob tolikokratnem nerazumevanju njegovih težav.**

Ivan Gradišek

Srečanje oktetov

Petega marca zvečer je bilo v domu kulture srečanje oktetov. Sodelovali so: Koroški oktet, Ljutomerski oktet in Šaleški oktet. Prvič so skupaj zapeli 5. februarja v Ljutomeru, drugič, kot že rečeno, na Ravnah, tretjič pa 13. marca v Šoštanju.

Srečanja takšne vrste na Ravnah še ni bilo in je bilo zato tem bolj zanimivo, saj

je bila umetniška višina dokaj izenačena, spored pa pester. Nima pomena podrobneje obravnavati posameznih oktetov. Eden je briljiral s tehniko, drugi z močnim poudarkom na muzikalnosti, tretji pa v prav dobri zvočnosti. Vsak je imel torej nekaj zelo dobrih in nekaj manj dobrih plati v svojem petju, na splošno pa so bili vsi zelo dobri. Lepo in uspešno srečanje je za nami, lahko si jih želimo še več. Našemu oktetu hvala za organizacijo in iskrene čestitke ob 10-letnici uspešnega dela in za nas krajane lepega poslanstva. Ne nazaj, samo naprej!

Koncert za mladino

Po enoletnem premoru je bila 20. marca ponovno začeta tradicija mladinskih koncertov. Dopoldne je bil za gimnazijo, popoldne pa za osnovne šole. Oba koncerta je poslušalo šeststo mladih krajanov, ki so bili zelo zadovoljni. Nimamo namreč priložnosti vsak dan slišati in videti umetnikov, kot so Ladko Korošec, Marcel Ostasovski in Rajko Koritnik.

Umetniki se niso mogli načuditi, da naša mladina tako vzorno sledi sporedu. Res je bila med izvajanjem grobna tišina kljub dvestopetdesetim poslušalcem, aplavz pa tudi primeren tolikšnemu številu. Največ simpatij je užival basist Ladko Korošec, eden naših največjih opernih umetnikov vseh časov. Kot je po naravi skromen in pri kramljanju domisel, tako med petjem pride do izraza vsa njegova veličina. Vsi so obljubili, da bodo še prišli v naše kraje, če jih povabimo.

Seveda jih bomo, pa še večkrat. Naj naša mladina vidi in sliši še kakšne druge ideale razen tistih, ki za deset pesmi v silvestrski noči brez muke vtaknejo dva milijona v žep, pa še sram jih ni. Pokažimo otroku takšno glasbo, ki je neminljiva, ki živi že stoletja; in če že tako dolgo živi, potem mora imeti v sebi nekaj plemenitega.

Ravno zaradi tega je prav, da smo povabili soliste ljubljanske opere s Korošcem na čelu. Naši mladini bodo ostali v lepem spominu oni in njihova umetnost.

Don Pasquale

Po nekaj manj kot desetih letih smo 20. marca zvečer ponovno imeli priložnost biti v »operi«. Kar sem na Ravne je prišla v dveh osebnih avtomobilih, orkester pa je v obliki klavirja tako že dolgo na odru našega kulturnega hrama — lepega in imenitnega, kot so se o njem izrazili pevci. (Le kaj bi rekli pred letom dni?)

Poslušali smo skraćeno izvedbo opere Don Pasquale Gaetana Donizettija. Nad zasedbo pa se ne moremo pritožiti, saj so peli sami prvaki ljubljanske opere: basist **Ladko Korošec** v naslovni vlogi starega samca, baritonist **Marcel Ostasovski** v vlogi doktorja Malateste, tenorist **Rajko Koritnik** v vlogi Pasqualevega nečaka Ernesta, sopranistka **Sonja Hočevnar** v vlogi mlade vdove Norine, baritonist (do nedavna tenorist) **Drago Čuden** v vlogi notarja in lakaja. Pri klavirju je bila **Zdenka Lukec**.

Zasedba je bila torej res dobra in predstava prav tako, če upoštevamo, da so bili pevci utrujeni od neprestanih nastopov in še dveh mladinskih koncertov isti dan. Zanimiva je bila njihova predanost delu, vestnost in spoštovanje publike, pa čeprav je doma nekje daleč iz centrov. Za vsako

predstavo se skrbno pripravljajo, med odmori sami predstavljajo sceno in skrbijo za vse drugo. Nisem mogel verjeti, da je Ladko, svetovno znani basist, pomagal prenašati fotelje in kavče, čeprav utrujen od napore predstave. Med predstavo je treba igrati, se žalosten smejeti, za zaveso pa ga spoznaš — umetnika, vsega prepotenega, z nagrbnačenim čelom v koncentraciji za drugo sliko, in delavnega.

Videl in doživel sem vse to, ko sem se prelevil v »odrskega in firanka« mojštra, pa me ni sram. Tudi mi ni žal, ker nisem mogel uživati ob predstavi, zato sem pa doživel nekaj več. V družbi teh vrhov slovenskega petja sem spoznal veličino, skromnost in predanost delu.

Pred dvema letoma je Ladko Korošec slavil petindvajsetletnico svojega umetniškega dela. Krepka, zajetna, prej majhna kot velika, čokata postava najbrž ne bi mogla biti eden izmed izrazitejših razlogov za pevčev izredno učinkovitost. Tudi basovski glas, ki je v obsegu sicer normalen, zveneč, voluminozen, širok in svež, v registrih dobro izenačen, po vsej verjetnosti ne more biti tisto, kar dela Koroščevo izvedbo tako privlačno, barvito in pomembno. Kljub znani kvaliteti njegovega glasu je težišče njegove umetniške dejavnosti vendarle predvsem v prirodnosti in neposrednosti njegovega igranja.

Želimo, da bi tega simpatičnega in popularnega umetnika kmalu spet slišali na Ravnah, da bi skupaj s kolegi prinesel svojo vitalnost, radoživost, svežino, vedrino in otroško dobrodušnost še v kakšni operi ali mladinskem koncertu.

V imenu starejših in mlajših krajanov hvala ti, Don Pasquale, pa tudi vam Malatesta, Ernesto, Norina in notar, za to, da ste nam dali del sebe.

I. G.

Seminar za koroške knjižničarje

28. marca 1971 je priredila ravska študijska knjižnica v svojih prostorih seminar za koroške knjižničarje. Pripravila jim je pretehtan in kvaliteten spored predavanj, saj sta bila npr. med predavatelji tudi ravnatelj Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani prof. Jaro Dolar (téma: Knjiga išče bralca) in ravnatelj mariborske visokošolske knjižnice prof. Bruno Hartman (Slovenske knjižne založbe in njih tipologija).

Knjižničarji z one strani meje, ki so se zbrali v lepem številu, pa so slišali še predavanje prof. Krambergerjeve »Pridobivanje mladih bralcev«, prof. Kertove »Knjižnično poslovanje« in Suhodolčanove »Označbe knjig v potujoči knjižnici.«

Enodnevni seminar, izpolnjen z razgovori o naštetih temah, je brez dvoma koristna akcija naše študijske knjižnice.

M. K.

HUMOR

Sposobnost

»Z menoj boste zadovoljni,« je rekel Koren personalnemu, »delam za tri.«

»Ali res?«

»Res — za sebe, za ženo in za otroka.«

ŠPORTNE VESTI

15 KOLAJN ZA TEKAČE FUŽINARJA

Letošnja muhasta zima je ravenskim smučarskim tekačem, še bolj pa organizatorjem pošteno zagodla. Dolgo so se pripravljali na izvedbo 26. državnega prvenstva v smučarskih tekih, ki bi moralo biti na Ravnah že od 18. do 21. februarja letos. (O tem smo naše bralce obvestili tudi v našem glasilu.) Izobesili so že plakate in transparente za dobrodošlico najboljšim smučarjem — tekačem v naši državi, vse je bilo pripravljeno, le tistega, kar bi najbolj potrebovali — snega — ni bilo. Najbolj potrebovali — snega — ni bilo. Najbolj prej so prvenstvo prestavili na kasnejši čas in vsi nestrpno gledali v nebo, odkoder so pričakovali snežinke, a zopet nič. Končno so se morali odločiti za edini izhod v sili, za prestavitev prvenstva v kraj, kjer je bilo še dovolj snega. Težko so se odločili, saj so hoteli Ravnam in fužinarjem pripraviti lepo prireditev, a kaj, ko ni bilo mogoče.

Z Gorjani, ki so imeli od 11. do 14. marca na sporedu slovensko prvenstvo v smučarskih tekih, so se dogovorili še za organizacijo in izvedbo državnega prvenstva. Ekipe ravenških garačev — funkcionarjev, ki je pomagala pri pripravi proge, je že teden dni pred tekmovanjem pridno delala in pomagala urediti proge, dan pred tekmovanjem pa se je v Gorje preselil še štab tehnične pisarne z vsemi rekviziti in tudi sodniki, ki so pridno pomagali pri izvedbi obeh prvenstev.

Vse je bilo pripravljeno in v četrtek, 11. marca, se je začelo. Na sporedu je bila prva in najtežja disciplina — **tek na 30 km.**, ki je veljal samo za državno prvenstvo. Na dobro pripravljeni in hitri progi, dolgi 10 km, ki so jo morali tekmovalci preteči trikrat, ni odstopil nihče, kar potrjuje, da so bili tekmovalni pogoji idealni.

Med 16 tekmovalci (tri so bili iz drugih republik) je od favoritov šel na progo najprej Kerštajn, takoj za njim pa Kalan, ki je kaj kmalu ujel Kerštajna in ves čas tekme vodil ter zanesljivo osvojil 1. mesto s časom 1.24,06. Dretnik, ki je startal pol minute za Mlinarjem, si je z odličnim tekom prislužil srebro (čas 1.25,49), Mlinar pa bron (čas 1.26,20) in tako so prve tri kolajne odšle v Gorje, na Ravne in na Jesenice. Zmago Kalana, ki je prvič v življenju tekel na 30 km, so domačini in tudi strokovnjaki pričakovali, saj je letošnjo sezono v izredni formi, Dretnik pa je na vsak način prijetno presenetil. Naš drugi predstavnik Karpač je bil soliden osmi.

Petek je bil dan počitka in tekmovalci so ga kar pridno izkoristili ter spočiti pričakali soboto, ko so bili po svečani otvoritvi na sporedu vsi posamezni teki, ki so tokrat veljali za dva naslova, za republiškega in državnega.

Najprej so šli na start 5 km proge **starejši mladinci**, med 32 prijavljenimi tekmovalci tudi fužinarja Ugrin in Šardi, ki sta se plasirala med 6 najboljših. Tu je potrebno na vsak način poudariti izredno majhne časovne razlike med drugim in šestim mestom. Lahko trdimo, da je obema našima za las ušla kolajna, zlasti Šardi, ki je bil četrti samo z 2 desetinkama sekunde zaostanka za tretjim. Ugrin, ki je

osvojil 6. mesto, je pritekel v cilj tudi v 16 minuti kakor drugoplasirani triglavan Mohorič, torej so v tem teku v razvrstitvi pri vrhu odločale le desetinke in sekunde! Z malo večjim naskokom je zmagal Jeseničan Tajnikar, trenutno naš najboljši starejši mladinec.

Pri **mlajših mladincih**, ki so prav tako tekli 5 km in katerih je bilo največ (46), smo Ravenčani doživeli pravo slavo. Naši najboljši so res odlično tekli, zlasti Brajnik, ki je s časom 16,35,0 osvojil prvo mesto in bi se s tem časom med starejšimi mladinci uvrstil na 6. mesto, Gros je bil drugi (med starejšimi mladinci bi bil 7.), Marzel pa tretji (9. mesto med starejšimi mladinci), 11. je bil Kovačič, 24. pa Lasnik.

Prvo, drugo in tretje mesto za ravenški Fužinar in 6 kolajn! Več kot odlično!

Pri **mlajših (3 km)** in **starejših mladinkah (5 km)** kakor tudi pri članicah (5 km) nismo imeli nobene predstavnice (lanskoletna državna prvakinja Bavčetova ne tekmuje, ker v službi ne dobi prosto za treninge in tekmovalništvo!), zmagale pa so Lotričeva (Triglav), Bešter (Triglav) in Grilč (Partizan Lovrenc). Tudi pri **mlajših članicah (10 km)**, kjer so tekmovalci JLA pobrali kar prva tri mesta, prvi pa je bil domačin Šimnic, nismo imeli svojih tekmovalcev (lanskoletni prvak pri starejših mladincih Mozgan je v JLA, vendar še prekratk čas, da bi lahko tekmoval).

Največ zanimanja je bilo seveda za **tek članov na 15 km**. Starterju se je prijavilo 37 tekmovalcev, favoriti pa so bili: Kalan 1., Kobilica 3., Mlinar 4., Dretnik 11., Dornik 12. Torej izredno nevhvaležno za glavnega favorita Kalana, ki je moral prvi na progo. A Kalan, burno pozdravljen in bodren od domačega občinstva, je tudi tokrat pokazal vse odlike dobrega tekača. Njegovi zasledovalci so si zaman prizadevali, da bi mu odvzeli zlato. Bolj ko so se

tekmovalci bližali cilju, bolj je bilo jasno, da bo Kalan zmagovalec tudi na 15 km in aplanza ni hotelo biti konec, ko je s časom 43,00,9 pritekel v cilj. Mi smo seveda tudi imeli železo v žerjavici — Dretnika, ki nam je tudi v tem teku s tretjim mestom pripravil prijetno presenečenje in dokazal, da spada v vrh jugoslovanskih smučarskih tekačev. Za Mlinarjem, ki je bil drugi, je zaostal 14 sekund in 9 desetink, za Kalanom pa 48 sekund in 2 desetinki. Bavče je bil sedmi s časom 45,24,7, Karpač pa ni nastopil. Še dve kolajni za naš Fužinar!

Nedelja. Start štafet je res nekaj veličastnega. Sploh, če jih je veliko, kot tokrat v Gorjah. To je res vredno videti. Tista zagrizena borba prvih tekačev, od katerih bi rad vsak bil najprej v skupni smučini, je za gledalca prav gotovo najbolj zanimiva.

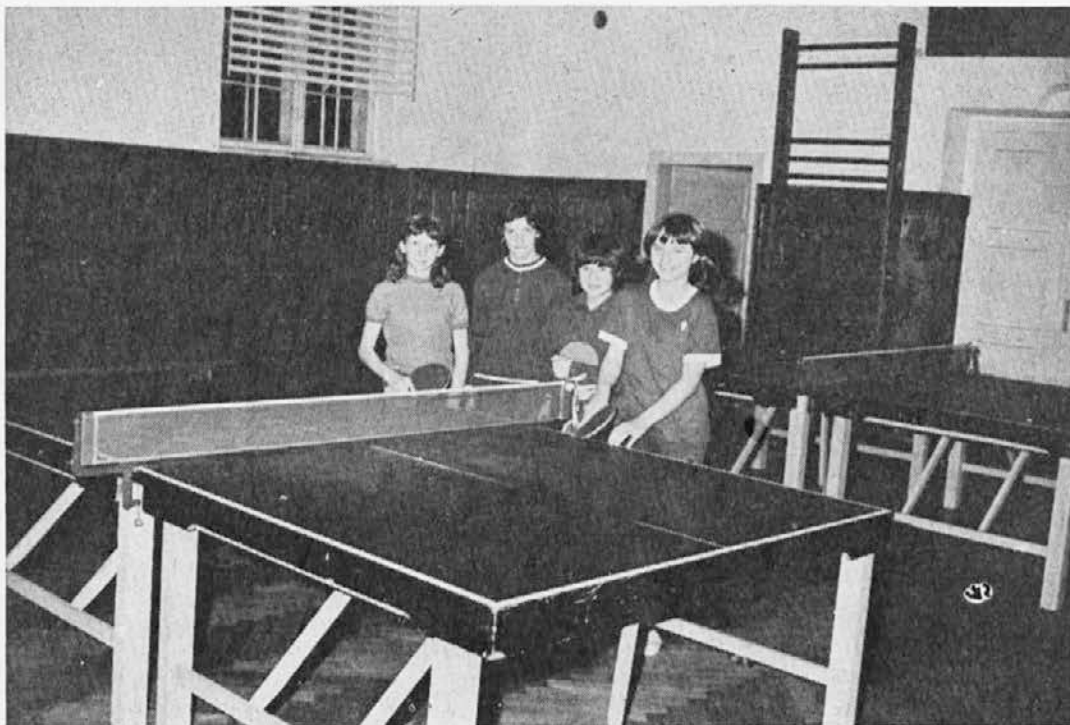
Pri postavitvi štafet je našega Rada Pšeničnika dolgo bolela glava. Ali naj da najboljšega mlajšega mladince v štafeto starejših mladincev ali ne, to vprašanje ga je dolgo mučilo, a na koncu se je le pravilno odločil. **Tri najboljše mlajše** je pustil skupaj in tekli so čudovito. Med desetimi štafetami v teku 3 krat 5 km so zmagali kar s triminutnim naskokom in ponovno dokazali, da so najboljši mlajši mladinci v Sloveniji in Jugoslaviji. Naš prvi tekač Marzel je padel, ko so pritekli v skupno smučino in se šele šesti pognal za drugimi, a po približno 200 metrih je že tekel na čelu in prvi predal z naskokom 1 minute in 32 sekund. Drugi tekač Gros in tretji Brajnik sta ta naskok samo stopnjevala. Skupen čas 52,30,0. Drugi so bili s časom 55,33,0 triglavani, tretji pa tekači Alplesa. Še dve zlati kolajni za naše!

V štafetnem teku 3 × 5 km za **starejše mladince** je nastopilo 8 štafet, med njimi tudi štafeta Fužinarja v postavi Šardi, Kovačič (mlajši mladinec) in Ugrin. V prvem krogu je prvi pritekel na cilj Šardi, vendar je Kovačič preveč zaostal (tretji čas — za 1 minuto slabše od triglavana Reberščka), tako da Ugrin, ki je tudi sicer imel 13 sekund zaostanka za triglavanom Mo-

Z vso močjo

Foto: J. Sater

Pionirske prvakinje Slovenije za leto 1971

horičem, ni mogel drugega, kot potrditi drugo mesto. Če upoštevamo, da je Kovačič šele naš četrti mlajši mladinec, moramo biti tudi s srebrom zadovoljni in fantom dati vse priznanje. Srebro tudi ni od muh!

V štafeti mladink je zmagala ekipa Triglava, v štafeti mlajših članov JLA, članica pa je premalo nastopila za tri štafete in sploh niso startale.

Štafetni tek članov 3 × 10 km je bil seveda v središču pozornosti. Domačini so veljali za favorite, saj so poleg izredno razpoloženega Kalana imeli v štafeti še Dornika in Kobilico in res jim nihče ni mogel ogroziti zmage. Naši v postavi Karpač, Bavče in Dretnik so bili drugi, Jeseničani pa tretji.

Če malo bolj podrobno pogledamo razplet v tem teku, bomo videli, da naši tudi z veliko boljšim tekom ne bi mogli zmagati. V prvi predaji je tekkel za Gorje Kobilica in potreboval za prvi krog 27 minut in 23 sekund, naš Karpač pa 27.29,5. Drugi tekač Gorij Dornik je naskok krepko povečal, saj je drugi krog pretekel v času 26.58,6, naš Bavče pa v času 28.07,2. Kalan je bil z najboljšim časom v tretjem krogu hitrejši od Dretnika (27.29,5 : 28.15,4) in tako so Gorje pobrale vsa prva mesta v konkurenci članov, naši pa so bili drugi pred Jeseničani in so lahko (mi tudi) s srebrom zadovoljni.

Za tekače ravskega Fužinarja je bilo slovensko in državno prvenstvo več kot uspešno. Na Ravne so prinesli 15 kolajn! 4 zlate (štafeta mlajših mladincev in Brajnik), 7 srebrnih (štafeta članov in starejših mladincev ter Dretnik in Gros) ter 4 bronaste (Marzel in Dretnik) in jim je treba za ta podvig iskreno čestitati. Vsem, ki so v Gorjah zastopali naše športne Ravne, predvsem pa najboljšim, tistim, ki so si zaslužili kolajne. Seveda veljajo naše čestitke tudi smučarskemu klubu Fužinar, predvsem pa tekaški šoli in njenemu neumornemu vodji Radu Pšeničniku. Fantje, samo tako nadaljujte in v mlajše vlagajte še več kot do sedaj in še več jih vključite v va-

še vrste. Postati morate še večji in močnejši kolektiv. In še nekaj, kar velja za vse, najbolj pa za organizatorje. Uredite si tu blizu, malo višje, tekaško progo in imejte vsako sezono vsaj eno večjo tekmo tu doma. Tudi to vam bo pomagalo pri vašem delu, pri vašem hotenju po vedno boljšem.

Se enkrat pa: naše iskrene čestitke.

Preden končamo ta pregled s slovenskega in državnega prvenstva, kjer je skupaj nastopilo 159 tekmovalcev in tekmovalk iz 17 klubov iz vse države, pa moramo povedati še o organizaciji, Gorjanih in o pokroviteljih državnega prvenstva.

Letošnje državno prvenstvo je bilo 50. po vrsti, prav tak visok jubilej so slavili tudi Gorjani, 50-letnico športa in telesne vzgoje. Organizacija je bila temu primerena, bila je odlična.

Proge so bile brezhibne, sodniški zbor in tehnična pisarna sta delovala zanesljivo in hitro, za kar imajo zasluge Gorjani in vestni organizatorji z Raven. Otvoritev je bila res slavnostna. V prekrasem okolju, obsijanem s soncem, je igrala godba na pihala, oblečena v gorenjske narodne noše, fanfare so oznanile začetek tekmovanja in obe zastavi, slovenska in državna, sta veselo plapolali v rahlem vetru. Pri otvoritvi so bili tudi dr. Ernest Petrič, predsednik komiteja za telesno kulturo pri IS SRS, Tone Florjančič, predsednik zveze za telesno kulturo Slovenije, Milutin Konstantinović, predsednik smučarske zveze Jugoslavije, in Jože Švigelj, podpredsednik smučarske zveze Slovenije. Mogoče gre Gorjanom zameriti le to, da so pri otvoritvi in v času tekmovanja čisto pozabili na ravske organizatorje in na pokrovitelje državnega prvenstva Železarno Ravne ter Ljubljana transport, saj so se obnašali, kot da naših sploh ni zraven in da so prav vse naredili le oni. Tudi to, da preprosto niso zakurili dvorane, ko je bil na sporedu naš film o telesni kulturi, in smo morali zaradi mraza na čelu s predsednikom komiteja za telesno kulturo pri IS SRS dr. Petričem zapustiti dvorano, jim lahko štejemo v zlo.

K sebi smo prišli šele na zaključku, ob razglasitvi rezultatov, ob podelitvi pokalov, plaket in diplom ter praktičnih daril, »rešil« pa nas je predsednik tehnične komisije pri smučarski zvezi Jugoslavije Gregor Klančnik, ki je v zaključnem govoru objektivno postavil vse na svoje mesto.

V našem taboru je bilo zaradi tega razumljivo precej negodovanja in sklep o tem, da v tako »integracijo« ne gremo več najbrž ne bo pozabljen. Sicer pa tu na Koroškem pravimo, da »v taki španoviji še pes crkne«.

Kljub temu pa se lahko od Gorjanov, katerim še enkrat iskreno čestitamo k njihovi 50-letnici telesne kulture in športa, nekaj le naučimo. Skupaj držijo, da je le kaj, in vsi pomagajo pri taki prireditvi, od predsednika SZDL do predsednika krajevne skupnosti. In kako znajo navijati za svoje tekmovalce! Tako bi moralo biti tudi pri nas. Vsi bi morali pomagati in biti ponosni na uspehe, ki jih dosežejo naši športniki v kateri koli panogi športa.

Našim vrlim železarjem pa iskrena hvala za pokroviteljstvo in za vse, kar so za naše športnike do sedaj naredili, saj se globoko zavedamo, da brez njih in naše železarne tudi takega športa pri nas ne bi bilo in tudi ne teh 15 kolajn, ki so jih smučarski tekači prinesli na Ravne.

ŠE EN VELIK USPEH RAVENSKIH TEKAČEV

»Tretjič Fužinar!« Masten naslov v Delu je oznanil še eno zmagovalno smučarskih tekačev Fužinarja. V trajno last je bil našim predan pokal za Rožičev memorial v Ratečah. Odlični Dretnik je zmagal pri članih, Karpač pa je bil tretji. Res je, da Kalana ni bilo, a bili so Kobilica, Mlinar, ki je Dretnika premagal v Gorjah, Keršajn in drugi mojstri ozkih dila. Oba, Dretnik in Karpač sta tekla odlično in moramo jima čestitati. Pri mlajših mladincih je zmagal republiški in državni prvak za leto 1971 naš Brajnik, pri starejših mladincih pa je bil Gros tretji. Kot ekipa so bili naši prvi, drugi so bili Jeseničani s približno 3-minutnim zaostankom, tretji so bili Gorjani, 4. Olimpija, 5. Triglav.

Našim tekačem še enkrat iskrene čestitke.

KOROŠKI VELESLALOM ZA GAZVODO

Balkanski prvak v slalomu, član Branika iz Maribora, je zmagal na koroškem veleslalomu izpod Uršlje gore, ki so ga poudarili organizatorji pri smučarskem klubu Fužinar kljub predhodnemu dežju vzorno pripravili in tudi izvedli.

O tej, v nedeljo 21. marca skoraj edini izvedeni alpski tekmi (vse druge so bile odpovedane) lahko povemo še to, da je ena izmed redkih v Sloveniji, ki ni organizirana v bližini vlečnic in sedežnic in jo je zaradi tega še veliko težje pripraviti. Skupno je na tem veleslalomu nastopilo 71 tekmovalcev in tekmovalk iz 12 slovenskih klubov in dve ekipi iz Avstrije.

Pri starejših mladinkah je zanesljivo zmagala naša Ježeva, pri mlajših mladinkah Trboveljčanka Čerpezova, pri članih pa Cizejeva, Branik Maribor. Pri starejših mladincih je zmagal Rant, Novinar Ljubljana, pri mlajših pa naš Högl pred

Borštnerjem, pri članih pa Gazvoda pred Fanedlom. Veliko je bilo diskvalifikacij in odstopov na progi, ki jo je postavil Kos. Mimo vrat so zavozili tudi tisti, ki so veljali za favorite (Kozelj, ki še vedno vozi za Slovenj Gradec, Pustoslemšek, Tevževa) in drugi.

V ekipnem delu je bil najboljši Branik pred Fužinarjem in Mežico in tako za leto dni odnesel v Maribor lep pokal občinske zveze za telesno kulturo. Po slavnostni razglasitvi pri smučarski koči, ki jo je izvedel predsednik športnega društva Fužinar, dipl. inž. Jože Borštner, je prišlo med avstrijskimi — pliberškimi in našimi smučarskimi delavci do prvih razgovorov o tradicionalnih zimsko športnih srečanjih.

NAŠE ODBOJKARICE — POKALNE PRVAKINJE SLOVENIJE

Mesec marec je res mesec ravskega športa. Najprej smučarji in namiznoteniške igralke, sedaj pa še odbojkarice. Kamor pridejo, zmagajo. Res moramo biti ponosni na naše športnike in naše športne Ravne. Ali pa je to dovolj, če smo samo ponosni? Ne, tudi pomagati moramo. Pomagati tudi odbojkarjem Fužinarja — članicam — pokalnim prvakinjam Slovenije in članom, ki igrajo v II. zvezni ligi in ki so bili na pokalnem turnirju drugi. Čestitamo jim iskreno, a tudi to ni dovolj. Ali ste brali, kako je Gorenje rešilo OK Mislinje? Zanimajte se, kako drugi pomagajo. Ali bomo mi dopustili ali boste vrli železarji dopustili, da bo odbojka na Ravnah propadla? To pa se kaj hitro lahko zgodi. Odbora sploh nimajo pri odbojki, delajo pravzaprav samo še Tušek, Španžel in Filipančič. Kaj, ko bodo še ti pustili? Tekmovanje pa je pred pragom. Tu mora energično nastopiti upravni odbor Fužinarja s predsednikom inž. Borštnerjem.

PO SEDMIM LETIH — SPET REPUBLIŠKI NASLOV

Komur je šport pri nas pri srcu, se bo spet razveselil. Tisti, komur je najbolj priljubljen namizni tenis, pa seveda najbolj. Pionirke ravskega Fužinarja so postale republiške prvakine. Fišerjeva, Štručeva in Režonjeva so na ekipnem prvenstvu Slovenije v mesecu marcu na Ravnah našemu Fužinarju priborile zlato. Vse čestitke njim in njihovemu trenerju Jamšku!

Dolgo, zelo dolgo je trajalo, da smo si pri namiznem tenisu spet priborili naslov najboljših ekip v Sloveniji. Leta 1959 so pionirke Fužinarja zadnjič bile prvakine, zadnji republiški naslov v tej panogi pa je po zaslugi Gutenberggerja in Juraka v pionirskih dvojicah romal na Ravne.

Vsa ta leta se je pri namiznem tenisu sicer delalo, a uspeha ni bilo. Najprej so bili igralci brez dvorane, potem je cela generacija hodila na treninge, a pravega uspeha ni in ni hotelo biti. V železarni bi temu rekli, da nekaj ni bilo v redu, da je prišlo do izmečka zaradi slabega vložka in nestrokovne priprave. Ta mala ilustracija naj samo poudari dejstvo, da se mora tudi v športu preklemsko dolgo in dobro delati, da se uspe. Da so tudi tu potrebni trud, volja, znanje in dober vložek, če hočeš doseči kvaliteto. In še ena primerjava. V železarni smo za delo plačani, nagraje-

Bodoči prvaki

Foto: M. Pečovnik

ni, pri športu pa sicer delijo neke honorarje trenerjem (to velja za vse športe na Ravnah), ki pa jih sploh ne moremo primerjati z zaslužkom najbolj nekvalificirane delovne sile. Tudi to je treba vedeti, če se ocenjuje naš športni uspeh in mogoče bo teh par vrstic pripomoglo k temu, da se bodo uspehi na športnem polju bolj cenili. To je tudi edini namen teh mojih misli.

A vrnimo se k namiznemu tenisu. Napišimo še nekaj o igralkah Fužinarja, ki si počasi, a zanesljivo spet pridobivajo veljavo pod slovenskim pa tudi jugoslovanskim soncem.

Pionirke so republiške prvakine, mladinke so tretje, članice pa druge v Sloveniji. Če napišemo še to, da so članice igralke letošnje sezone v I. zvezni ligi in osvojile 9. mesto v državi, potem smo lahko z ženskami več kot zadovoljni.

Seveda je prav, če vsi vemo še to, da še vedno nastopa Lesnikova (prej Krajgerjeva), ki je že mati enega otroka in zaradi tega res ne more redno trenirati, da je izredno nadarjena Fišerjeva že dolgo bolna in ne sme trenirati ter da je prav tak primer z Gostenčnikovo. Če upoštevamo vse to, potem so doseženi uspehi še toliko več vredni.

Poglejmo še, kaj igralka Fužinarja v slovenskem merilu pomenijo kot posameznice. Štručeva je odlična druga med pionirkami in 12. med mladinkami. Režonjeva je med pionirkami peta, med mladinkami pa petnajsta, Fišerjeva pa 8. pri pionirkah in 13. pri mladinkah. (Njena vrednost pa je veliko večja. Če bi bila zdrava, bi bila pri pionirkah pri vrhu.) Petračevo najdemo med mladinkami na 5. mestu, pri članicah pa na 10. mestu. To so vsekakor rezultati, ki nekaj pomenijo in dajejo upanje, da bo vsaj pri ženskem namiznem tenisu vedno boljše.

Če smo lahko z ženskim naraščanjem zadovoljni, pa ne moremo biti s pionirji, mladinci in člani. Pionirji sicer so in tudi nekaj obetajo, mladincev pa pri NTK Fužinarju sploh nimajo. Menimo, da bi se vod-

stvo kluba tu moralo veliko bolj angažirati, saj Jamšek, ki vodi občinsko namiznoteniško šolo, res ne more narediti vsega sam.

Člani so več kot dobri, če upoštevamo dejstvo, da bolj malo trenirajo. Tretje mesto v II. slovenski ligi ali 11. v Sloveniji ni slabo. Rutina in borbenost sta njihovo edino orožje. In to jim je vsaj do sedaj dobro služilo.

-ate-

ORODNA TELOVADBA

V organizaciji strokovnega odbora za telovadbo je bilo dne 22. marca 1971 v DTK na Ravnah prvenstvo koroškega področja za osnovne in srednje šole v orodni telovadbi.

Prvenstva so se udeležile: Gimnazija Ravne z moško in žensko ekipo, šolski center Ravne z moško in žensko ekipo. Vsaka ekipa je štela 6 tekmovalcev, pet najboljših rezultatov pa se je upoštevalo za plasma ekipe.

Pri osnovnih šolah je bila udeležba malo boljša, vendar smo pogrešali tekmovalce iz slovenjegraške občine. Tudi iz radeljske občine je bila udeležba slaba, saj sta prišli le ekipi pionirjev in pionirk iz Radelj. Iz naše občine so nastopali: Mežica in Prevalje s po eno ekipo pionirjev in pionirk, Ravne pa z eno ekipo pionirjev in dvema ekipama pionirk. Skupno se je tekmovanja udeležilo 14 vrst in 13 posameznikov ali 91 tekmovalcev. Skromnejšo udeležbo je treba pripisati dejstvu, da se tekmovanja lahko udeležijo le učenci od 5. razreda naprej, popolnih osemletk pa ni v vsakem kraju. Marsikatero šolo pa tudi nimajo prepotrebnih telovadnic in telovadnih rekvizitov.

Dekleta so tekmovala v preskoku, parterju, na bradlji, srednješolke na visoki, osnovnošolke pa na nizki gredi, fantje pa v preskoku, parterju in bradlji, srednješolci na drogu in krogih, osnovnošolci pa na nizkem drogu.

Rezultati

Srednje šole — **pionirke**: 1. Gimnazija Ravne, 2. šolski center Ravne

Pionirji: 1. Šolski center Ravne, 2. Gimnazija Ravne

Posamezniki — mladinke: 1. Branka Tušek, gimnazija, 2. Berta Vastl, gimnazija, 3. Draga Dimnik, šolski center

Mladinci: 1. Pavel Štekl, 2. Alojz Srčič, 3. Anton Gradišnik (vsi šolski center)

Osnovne šole — pionirke: 1. Mežica, 2. Radlje ob Dravi, 3. Ravne I.,

Pionirji: 1. Mežica, 2. Ravne, 3. Prevalje

Posamezniki — pionirke: 1. Metka Vevar, 2. Mira Jegovnik, 3. Ida Breznik (vse Mežica)

Pionirji: 1. Janko Kraševac, Mežica, 2. Ivan Vavče, Ravne, 3. in 4. Janko Jagodič in Pavli Vaserfal, Mežica

Vse ekipe in posamezniki od 1. do 3. mesta so prejeli diplome.

Tekmovanje je pokazalo, da je zanimanje za telovadbo na vseh šolah, le da šole nimajo prepotrebnih rekvizitov. Seveda je mnogokrat vse odvisno od strokovnih delavcev na šoli. V krajih, kjer so telesno vzgojna društva Partizan, je tudi za šole nekoliko lažje.

Cudno je, da iz kraja, kjer je bila nekoč telovadba tako priljubljena kot v Slovenj Gradcu, ni prišla na tekmovanje nobena vrsta ne z ekonomske ne z osnovne šole.

Vse ekipe, ki so se uvrstile do 3. mesta, se bodo udeležile področnega prvenstva v Mariboru. Tekmovanje je potekalo v najlepšem redu in se tu vodjem ekip ter vsem, ki so uspešno pomagali pri organizaciji tekmovanja in sojenju, najlepše zahvaljujem.

Matevž Osojnik

PRVENSTVO SINDIKALNIH PODRUŽNIC OBČINE RAVNE V VELESALOMU

Končalo se je prvenstvo sindikalnih podružnic občine Ravne v veleslalomu. V Mežici ob Štalekarici se je kljub odjugu zbralo 67 tekmovalcev iz vseh podjetij v občini. Organizirala sta ga občinska zveza za telesno kulturo in komisija za DŠI pri sindikalni podružnici Rudnika Mežice. Čeprav je bila močna odjuga, je prireditev popolnoma uspela. Na 700 metrov dolgi progi z višinsko razliko 140 m in 23 vrateci, ki jo je postavil Pustoslemšek, so bili najuspešnejši:

pri ženskah Komarjeva iz železarne Ravne, pri moških nad 40 let Kos iz železarne Ravne, pri moških od 30 do 40 let Miklavc iz Koloniale Prevalje in Hercog Gradiš Ravne s istim časom, pri moških do 30 let Ivartnik, železarne Ravne, in pri moških do 30 let, aktivnih, Pustoslemšek, Rudnik Mežica.

Milan Pečovnik

SMUČARSKA ZVEZA ČESTITA

Jubilejno smučarsko državno prvenstvo v tekih je za nami. Vršilo se je ob 50-letnici, odkar so se leta 1921 smučarji Jugoslavije za proglasitev državnega prvaka pomerili prvič. Na žalost letošnjega državnega prvenstva v tekih zaradi pomanjka-

nja snega ni bilo možno izvesti v predvidenem času in na zelo ugodnih terenih pod Uršljo goro. Vsi tekmovalci so se veselili, da bodo zopet gosti Raven, ki že slavijo po dobro organiziranih velikih prireditvah.

Krasno vreme, idealne snežne razmere, lepota prirode in vzajemnost v organizaciji ŠD Fužinarja za jugoslovansko prvenstvo in TVD Partizana Gorje za slovensko prvenstvo so omogočili, da je v Gorjah od 11. do 14. marca 1971 združena prireditev bila odlično izvedena. Splošno je bilo izražanje, da je letošnje prvenstvo po obsegu in kvaliteti bilo vredno svojega visokega jubileja.

Vaši delovni skupnosti se za neposredni delež, ki ste ga pri prvenstvu s pokroviteljstvom prevzeli, iskreno zahvaljujemo. Vaš delež za razvoj smučarstva je še znatno širši. V zadoščenje naj vam bodo rezultati, ki jih nekdanj zimsko-športno nepomembni Korošci v 50-letni jubilejni sezoni dosegajo. Plod pri naložbah v telesno vzgojo nikoli ne izostane!

Predsednik tehnične komisije SZJ

Gregor Klančnik

KOROŠKI ŠAH

Na športnih igrah slovenskih železarn, ki so bile dne 27. in 28. februarja 1971 v Štorah, je v šahu zmagala ekipa Železarne Ravne z 21 točkami pred Železarno Jesenice 18 in Železarno Štore 15. Za zmagovalno ekipo so nastopili: Ristič, Jesenek, Poberžnik J. in Kolar F. Med posamezniki je zmagal Ristič (Ravne) 9 točk, 2. Janežič (Štore) 8,5, 3. Krajnik (Jesenice) 7,5 itd.

Dne 28. februarja 1971 je bil na Prevaljah dvoboj občinskih ženskih reprezentanc Raven in Slovenj Gradca na 8 deskah. Zmagale so igralke Slovenj Gradca z rezultatom 6:2.

Na občinskem pionirskem prvenstvu, ki je bilo v februarju v Slovenj Gradcu, je na ekipnem tekmovanju zmagala OŠ heroja Franja Vrunča Slov. Gradec; med posamezniki je v skupini starejših pionirjev zmagal Darko Zupančič, v skupini mlajših pionirjev pa so delili 1.—3. mesto Bojan Mlakar, Miran Mlakar in Dušan Leskovar; v skupini starejših pionirki je bila prva Jožica Bagari, v skupini mlajših pionirk pa Ljubica Osvajnik.

Na brzoturnirju ŠK Slovenj Gradec za mesec marec je zmagal J. Šmon z 8 točkami, 2. A. Šmon 8, 3. Štumberger 5,5 itd.

Na občinskem mladinskem ekipnem prvenstvu, ki je bilo dne 27. februarja 1971 v Mežici, je zmagala ekipa Ravne I. s 17,5 točke, 2. Mežica I. s 16,5 točke. Na turnirju, ki se je igral na 4 deskah, je nastopilo 6 moštev.

J. Ž.

KOROŠKA LIGA V STRELJANJU

27. marca je bilo končano ligaško tekmovanje koroških strelskih družin v streljanju z zračno puško. Zmagali so strelci SD Knez Pepi, ki so nabrali 65,21 točke, pred SD »TON« iz Mežice 47,59 točke in SD Markovič Kristl iz Črne 32,66 točke. Družine so nastopale z 10-članskimi ekipami. 1. mesto posamežno: Evgen Korinšek SD Knez Pepi 344, 2. Jože Podbevšek SD Knez Pepi 330, 3. Edi Plaz SD TON Mežica 317 itn.

Razveselivo je, da je ekipo SD Knez Pepi skupaj s člani sestavljalo 5 pionirjev, ki so

uspešno opravili svojo nalogo in enakovredno s člani pripomogli svoji ekipi do zmage. Pokazali so, da so pripravljeni za nastop na občinskem prvenstvu, ki bo aprila na Ravnah. Z osvojitvijo prvega mesta v koroški ligi se je ekipa SD Knez Pepi plasirala v drugi del medobčinskega liga tekmovanja, ki bo z MK puško.

TEKMOVANJE ZA »ZLATO PUŠČICO«

Strelska družina Knez Pepi je izvedla v marcu družinsko tekmovanje za »zlato puščico« v streljanju z zračno puško. Tekmovanje se je udeležilo 24 strelcev, ki so dosegli lepe rezultate, saj jih je polovica dosegla normo za nastop na občinskem tekmovanju. Največ krogov je nastrelil Anton Špegel 271, Evgen Korinšek 262, Hinko Pepevnik 255 itn.

Tekmovanje za »zlato puščico« je organiziral strokovni odbor za strelski šport 20. marca na strelišču DTK na Ravnah. Udeležilo se ga je 14 strelcev strelskih družin naše občine, ki so na družinskih tekmovanjih dosegli normo. 1. mesto je osvojil Anton Špegel 540 krogov in s tem že drugo leto osvojil trofejo »zlata puščica«. Na republiško tekmovanje so se plasirali štirje strelci, in sicer: Anton Špegel, Evgen Korinšek, Vlado Homan in Hinko Pepevnik. To tekmovanje bo aprila v Laškem. Po rezultatih sodeč imajo naši strelci možnosti za dobro uvrstitev, kar jim tudi vsi želimo.

-er-vi-

PLAVANJE

Plavalci Fužinarja so dobro startali v Zagrebu na državnem zimskem članskem prvenstvu. Na tekmovanju je sodelovalo osemnajst klubov, Fužinar pa je zasedel deseto mesto kot ekipa. Najuspešnejši plavalec Fužinarja je bil Darko Zavrl, ki je prišel dvakrat v finale. Na 100 m prsno je v predtekmovanju imel peti čas. V finalu je plaval boljše, bil je četrti s časom 1:14,6. Dušan Erženčnik je v isti disciplini bil sedmi in mu je manjkalo 5 desetink za vstop v finale. Zavrl je na 200 m prsno v predtekmovanju imel šesti čas in je v finalu zopet plaval boljše, in sicer je bil četrti s časom 2:47,4, kar je rekord SRS pri mlajših in starejših mladincih.

Spoznajmo tega plavalca malo podrobneje. Darko Zavrl je prav dober dijak 1. letnika gimnazije. Trenirati je začel v začetku leta 1968, ko je bil star 12 let. Trenira v zimski tekmovalni dobi od 1. marca dalje dvakrat dnevno. Smatra, da je v plavanju najbolj napredoval od jeseni do sedaj. Pred dvema letoma, ko je bil starejši pionir, je 100 m prsno preplaval s časom 1:25,8, lani 1:22,0, 200 m prsno pa s časom 2:59,6. Letos je plaval 100 m prsno najhitreje v domačem bazenu s časom 1:13,9, kar je članski in mladinski republiški rekord. 200 m prsno pa je plaval najhitreje v Zagrebu s časom 2:47,4. Njegova želja je, da se čimprej približa času 1:10,0.

Na tem prvenstvu je bila sestavljena državna mladinska reprezentanca, ki se bo srečala 3. in 4. aprila v Zagrebu z ekipama NDR in Poljske. V reprezentanco je prišel Vlado Zavec, ki je plaval 100 in 200 m delfin.

Vlado Zavec je bil eden od prvih gojencev plavalne šole pri SD Fužinar. Praviplnega plavanja se je pričel učiti leta 1966. Največ uspeha ima kot plavalec delfinskega sloga. Pred dvema letoma je kot starejši pionir plaval 100 m delfin na zimskem tekmovanju s časom 1:18,0, na letnem pa že s časom 1:12,2, kar je še sedaj republiški rekord za starejše pionirje. Lani pozimi je plaval najboljše s časom 1:10,0, poleti pa z 1:08,4. V Zagrebu je bil za 1,4 sekunde prekratek za finale; plaval je s časom 1:07,4, kar je nov mladinski republiški rekord. Tudi on smatra, da je največ napredoval od lanske jeseni. Njegova želja je, da bi lahko treniral dvakrat dnevno, kar mu je kot učencu 1. letnika MIS onemogočeno. Prvi trening je namreč jutraj ob sedmih.

Poglejmo še, kaj meni trener, prof. Medvešek o zimskem državnem prvenstvu.

»Upal sem na finalno uvrstitev Zavrla, in to z boljšim časom, kot je plaval doma na Ravnah. Z izredno borbenostjo se je uspel prebiti dvakrat na četrto mesto, kar je za mladega 16-letnega plavalca izreden uspeh.

Drago Mežner je imel realne možnosti, da se uvrsti v finale na 200 m delfin; zaradi poškodbe na tekmovanju ni sodeloval.

Rajko Valcl je na 200 m hrbtno plaval odlično in mu je za tri desetinke sekunde ušlo mesto v finalu; bil je sedmi, enako Dušan Erženčnik 100 m prsno. Vsi drugi plavalci, Norbert Rodošek, Fras Rado in Lidija Ferlin so plavaladi zadovoljivo in vsi izboljšali svoje osebne rekorde.

Skoda je, da izredno močna moška ekipa nima vsaj dobre ženske. Vse je kazalo, da bo tudi ta zaživela vsaj tako, kot ekipa starejših pionirk, ki dosegajo dobre rezultate. V zadnjem mesecu sta nam odpadli dve plavalci, tako da je ekipa zopet okrnjena. Takoj po zimskih prvenstvih bomo zopet vpisovali v plavalno šolo. »

T. P.

ZIMSKO ČLANSKO PRVENSTVO SRS V PLAVANJU

V nedeljo, 28. marca, je bilo na Ravnah ekipno in posamično republiško prvenstvo v plavanju. Sodelovalo je okoli 140 plavalcev iz devetih slovenskih klubov in Delfin iz Rovinja, ki je včlanjen v slovensko plavalno zvezo. Plavalci Fužinarja so ekipno zasedli odlično tretje mesto, stanje točk pa je naslednje:

1. Triglav, Kranj 21.209, 2. Ljubljana, Ljubljana 19.741, 3. Fužinar Ravne 14.890, 4. Koper, Koper 14.414, 5. Rudar, Trbovlje 13.253 itn.

Zelo ostra borba se je bila za tretje mesto med Koprom in Fužinarjem. Šele v zadnji disciplini, v štafeti 4 × 100 m kravl moški, je domača štafeta premagala Koper, zasedla tretje mesto in s tem tudi domači ekipi zagotovila tretje mesto.

Na tem tekmovanju so sodelovali vsi plavalci, ki jih slovensko plavanje premore, razen Sandra Rudana, PK Delfin, ki je na tekmovanju v SZ.

Republiški prvaki in najboljša uvrstitev plavalcev Fužinarja ženske:

400 m kravl: 1. Rebeka Porenta, Triglav 5:27,1, 13. Nada Cvilak 7:10,2. 100 m delfin: 1. Rebeka Porenta, Triglav 1:17,06, 6. Lidija Ferlin 1:29,5. 100 m prsno: 1. Lidija Svarc 1:21,07, 7. Lidija Ferlin 1:30,9, 4 × 100 m kravl: 1. Triglav 4:55,8, 8. Fužinar 6:06,3. 100 m kravl: Alenka Rus, Ljubljana 1:08,4, 19. Lidija Ferlin 1:24,2. 100 m hrbtno: Breda Pečjak, Triglav 1:16,4, 15. Jelka Pšeničnik 1:31,3. 200 m mešana: 1. Breda Pečjak, Triglav 2:50,6, 13. Lidija Ferlin 3:12,8.

MOSKI — 100 m kravl: 1. Božo Linhart, Ljubljana 0:57,0, 8. Darko Zavrl 1:03,3. 100 m hrbtno: 1. Rajko Flis, Rudar 1:07,8, 3. Rajmund Valcl 1:09,4. 200 m mešana: 1. Aleksander Kostanjšek, Ljubljana 2:27,4, 4. Rajmund Valcl 2:32,8. 400 m kravl: 1. Franc Čargo, Celulozar 4:38,6, 7. Norbert Rodošek 5:04,3. 100 m delfin: 1. Aleksander Kostanjšek, Ljubljana 1:04,83, 3. Vlado Zavec 1:06,8. 100 m prsno: 1. Tomaž Slavec, Triglav 1:14,4, 2. Dušan Erženčnik 1:14,4. 4 × 100 m kravl: 1. Ljubljana 4:05,6, 3. Fužinar 4:15,2.

Ze iz tega se vidi, da se Fužinarjeve pionirke še ne morejo enakovredno boriti s svojimi starejšimi kolegicami. Če vemo, da je bila najstarejša domača plavalka stara štirinajst let, najmlajša pa šele deset, jim moramo tudi za to, kar so dosegle, čestitati.

Fantje so se borili enakopravno, republiškega naslova pa niso osvojili nobenega. Najbližje je bil Dušan Erženčnik, ki je s plavalcem Triglav moral plavati ponovno tekmo in le za centimeter prepustiti naslov boljšemu. Vlado Zavrl je izboljšal svoj republiški rekord za mlajše mladince v disciplini 100 m delfin.

Tekmovanje so odlično izvedli in organizirali ravenški športni delavci, tako da lahko vsem za uspeh samo čestitamo

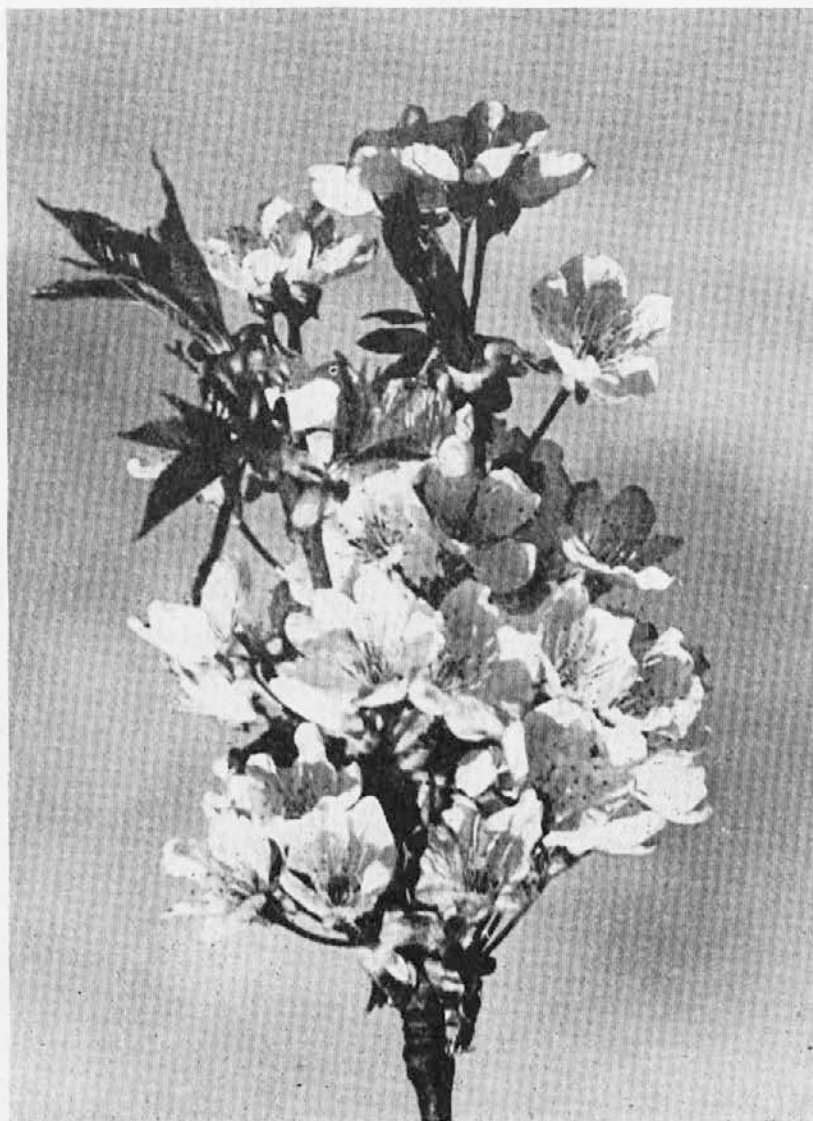
T. P.

ŠE IN ŠE FUŽINAR

V organizaciji strokovnega odbora za odbojko pri občinski zvezi in odbojarskega kluba Fužinar je bil zadnja nedelja v marcu na Prevaljah in Ravnah I. republiški odbojarski turnir za mladince in mladince. Na Prevaljah, kjer so igrane mladinke, je nastopilo 6 ekip, od tega kar tri (Fužinar I. in II. ter

»Šopek«

Foto: F. Kamnik

Prevalje) iz naše doline, pri mladincih, ki so igrali na Ravnah, pa 9 ekip, od tega kar štiri (Črna, Žerjav, Mežica, Fužinar) iz naše občine. Število udeleženi ekip z našega območja priča o organiziranosti odbojke pri nas in tu smo res daleč spredaj pred drugimi občinami v Sloveniji. Nimamo pa samo množičnosti, ampak tudi kvaliteto.

Pri mladinkah in mladincih je zmagal ravenški Fužinar! To je uspeh, čeprav na tihem pričakovan, a vendar uspeh, ki je prijetno presenetil ljubitelje odbojke na Ravnah. Dekletom in fantom torej naše iskrene čestitke, ki veljajo seveda tudi njihovim trenerjem. Mladi Mežičani s tretjim in Žerjavčani s petim mestom pri mladincih (zamislite si: mali Žerjav pred veliko Ljubljano!) so ta uspeh za našo dolino še povečali. Lahko smo res ponosni na te dosežke mladih odbojkarjev in njihovih vodstev v Mežici in Žerjavu in tudi njim gredo naše iskrene čestitke.

Vrstni red: mladinci: 1. OK Fužinar Ravne, 2. OK Jesenice, 3. TVD Partizan Mežica, 4. Branik Maribor, 5. TVD Partizan Žerjav, 6. OK Ljubljana, 7. OK Misljinje, 8. Kovinar Maribor, 9. TVD Partizan Črna.

Mladinke: 1. OK Fužinar Ravne, 2. OK Ljubljana, 3. OK Novo mesto, 4. OK Branik Maribor, 5. TVD Partizan Prevalje, 6. OK Fužinar II.

-ate-

radi nepravilnega postopka opeklo po obrazu in desni roki.

Lovro Mačič, strojni remont — ko je šel z vedrom po vodo, se je spotaknil in si pri padcu poškodoval golen leve noge.

Franc Švab, čistilnica — pri pripenjanju ulitkov s pomočjo žerjava in klešč je ta zdrsnil in mu padel na palec desne noge.

Anton Ramšak, mehanska obdelovalnica — pod utež, ki služi za tlačjenje ostružkov, je dobil levo nogo, pri čemer mu je kapica zaščitnih čevljev poškodovala prst.

Ivan Hartl, jeklovlek — pri zategovanju matice mu je spodrsnilo in je z dlanjo udaril po pločevinasti zaščitni stroja.

Ante Bilobrk, topilnica II — pri nameščanju uteži na kokilo V20 s pomočjo dvokrake verige je usmerjal utež tako, da jo je držal na dveh straneh, pri tem pa mu je stisnilo sredinec in prstanec desne roke ob železni lijak.

Avugst Jehart, čistilnica — brusilna plošča mu je zdrsnila po ulitku, pri čemer si je obrusil palec leve roke.

Ferdo Lesjak, čistilnica — ko je zapiral ščit turbine na peskalnem stroju, ga je stisnilo za palec desne roke.

Ivan Filip, livarna — med litjem form s šaržo 10-tonske elektro peči je prišlo do tehnične okvare na mehanizmu za zapiranje izlivka. Pri prevozu ponovce iz odlite forme na drugo se je curek tekočega jekla odbil od forme in ga opeklo po gležnju leve in desne noge.

Alojz Plemen, kovačnica — pri brušenju kovanega prstana je prišel v dotik z vrtečo se brusilno ploščo in si obrusil hrbet desne roke.

Ivan Knez, kovačnica — pri razsekovanju gredic je držal za kovaške klešče, te pa mu je pri udarcu kladiva izbilo iz rok in so ga udarile čez trebušno prepono in spodnji del reber.

Andrej Jezernik, mehanska obdelovalnica — ko se je vračal z delovnega mesta v garderobo, mu je spodrsnilo in si je pri padcu poškodoval nogo v kolenu.

OBRATNE NEZGODE V MARCU 1971

Radoslav Zadro, termoeenergetski — pri čiščenju terasastih tal z vodo je iz rezervoarja za regeneracijo lužine, ki je bila razburkana z zrakom, pljusnila čez rob, ko pa je delavec pogledal, kaj se dogaja, je dobil lužino v oko.

Franc Steharnik, čistilnica — pri gašenju vročih ulitkov se je opeklo po levi roki.

Oto Košutnik, topilnica II — pri prižiganju gorilnega plina za sušenje ponovce ga je za-

Jernej Uršej, kovačnica — pri menjavi orodja za okroglanje je matrica zdrsnila s podstavka in mu padla na nart in prste leve noge.

Alojz Rose, livarna — pri nakladanju ulitkov na voz so žerjavne klešče popustile in ulitek se mu je skotalil na palec desne roke.

MARCA SO NASTOPILO DELOVNO RAZMERJE

Franc Trup II. — NK, Julij Skralovnik — NK, Blaž Volf — NK, Zlatko Kramberger — NK, Franc Senica — NK, Vladimir Tamše — NK, Anton Rat — NK, Ludvik Merzdovnik — NK, Pavel Pratnekar — NK, Janez Jurovič — NK, Pavel Štavdeker — NK, Anton Pirnat II. — NK, Jožef Lojen — KV, Ivan Lužnik III. — NK, Ivanka Knap — NK, Zdravko Mlinarič — PK, Edvard Kamnik — NK, Jurij Pratnekar, dipl. inž. — VS, Alojz Čeh — KV, Roman Filip — PK, Marjan Štern — PK, Franc Vačun — PK, Slavko Grubešič — NK, Cvetka Hric — SS, Ivan Hanžekovič — PK, Branimir Radin — SS.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Anton Rotovnik — NK, Jožef Koželnik — KV, Jernej Krof — NK, Elizabeta Kričej — SS, Maks Klemenčič — VK, Stanko Šafarič — KV, Luka Paradiž — PK, Rudolf Ošlovnik II. — KV, Jožef Iljaž — KV, Teodor Mačič — KV, Vera Volf — SS, Jo-

že Volf — dipl. psih. — VS, Avgust Grnjak — PK, Feliks Rožič — KV, Ivan Laznik — KV, Silvo Žunko — KV, Jože Vavčič I. — NS, Muharem Zatega — PK, Miralem Arnautović — NK, Milan Uranc — NK, Jože Korpič — NK, Alojz Gaber — KV, Milovan Milovanović — KV, Jože Bradač — PK, Karel Rožen — PK, Franc Tone II. — NK, Peter Močnik — KV, Anton Gostenčnik VI. — PK, Ivan Praznik II. — PK, Marjan Gorenšek — KV, Avgust Štrekelj — KV, Marjan Kokol — SS, Janez Pavlak — NK, Peter Tomaž — NK, Mirko Podojsteršek II. — NK, Damijan Krauberger — NK.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 4967 Tochtermann/Bodenstein, Konstruktionselemente des Maschinenbaues I. in II. 1969.
- 4968 A. Linek, K. Püschel, Taschenbuch der Werkzeugmaschinen und Werkzeuge 1970.
- 4969 Herman Roloff, Wilhelm Matek, Maschinenelemente, Normung, Berechnung, Gestaltung 1970.
- 4970 Gerhard Damerow, Walter Lendert, Technologie der metallurgischen Industrie 1969.
- 4971 Klaus Heckel, Einführung in die technische Anwendung der Bruchmechanik 1970.

Naši upokojenci

Anton Rotovnik, roj. 30. decembra 1920, v železarni od 3. avgusta 1949, nazadnje v gradbenem remontu. Inval. upok. 1. marca 1971

Teodor Mačič, rojen 23. avgusta 1930, v železarni od 2. aprila 1953 v presledkih, nazadnje v livarni. Inval. upok. 6. marca 1971

Jožef Koželnik, roj. 2. marca 1914, v železarni od 4. julija 1941 v strojnem remontu. Inval. upok. 1. marca 1971

Avgust Grnjak, roj. 11. avgusta 1934, v železarni od 20. oktobra 1956 v energetskem obratu. Inval. upok. 25. marca 1971

Samotna pot

- 4972 Nikolič-Dimitrijevič, Elektroenergetika 1970.
- 4973 Nikola Lj. Nikolič, Elektromotorni pogon 1970.
- 4974 Neuere metallkundliche Untersuchungsverfahren 1970.
- 4975 Gustav Vieregge, Zerspannung der Eisenwerkstoffe 1970.
- 4976 Herman Šuman, Metalografija 1965.
- 4977 Tehnički rečnik, francusko-srpskohrvatski 1970.
- 4978 Minerski radovi I. in II. 1971.
- 4980 Baukosten von Stahlwerken und betriebliche Verarbeitungskosten der Stahlwerksverfahren 1970.
- 4981 Erwin Scheele, Gesamtwirtschaftlich orientierte Lohnpolitik in der Marktwirtschaft 1969.
- 4982 Paul Panzer, Gerhard Beitler, Arbeitsbuch der Ölhydraulik 1969.
- 4983 Technologie des Maschinenbaus 1970.